

הקונגרס הציוני – כיצד להרוס מערכת יחסים עם בעלי-ברית

מזה והבית הלבן מזה. עוצמתה של הדמוקרטיה האמריקנית נובעת במידה רבה משילוב זה של "בלמים ואיזונים".

"בין עמים אין ידיות יש רק אינטרסים" – היגד זה, שטבע הלורד פלמרסטון במאה הקודמת, הוא כלל ברזל ביחסים בין מדינות. "ימי שאינו מבין זאת לא ראוי למדינה", הוסיף דהגול, בסרקאזם האופייני לו, באוזני ולטר איתן, שגריר ישראל בפריס, שבא להתלונן את בגידתה של צרפת ערב מלחמת ששת הימים.

הכלל של פלמרסטון תואם היטב את מערכת היחסים בין וושינגטון לירושלים. ערב מלחמת ששת הימים הפרה וושינגטון הסכם כתוב והפקירה את ישראל, מתוך הנחה ש"אין טעם להמר על סוס מת", כפי שהתבטא מזכיר המדינה. הניצחון במלחמה, והתייצבותה של ישראל במעמד של מעצמה אזורית, הפכו את המגמה בבית הלבן. שני העשורים שבין 1967-1988 הצטיינו בתמיכה אמריקנית בישראל, שכן מדינת היהודים מילאה את תפקיד הנכס האסטרטגי מול האימפריאליזם הסובייטי. אולם משנתפורה בריה"מ, אבד לישראל מעמד "הנכס". המגמה התהפכה שנית וארה"ב התייצבה לצד הערבים. ועידת מדריד, אותה כפה הנשיא בוש על ישראל מתוך כוונה ברורה להחזיר אותה לגבולות 1967, היא עדות לכך.

אולם ידיותו של הקונגרס לישראל, המבטא היטב את תמיכת הציבור האמריקני במדינת-היהודים, היא מסורת רבת-שנים, הנובעת דווקא מהיעדר אופורטוניזם פוליטי. כאשר נשיא אמריקני מדקלם את הפסוק השחוק על מחויבותה של ארצו לשלומה של ישראל, אין זה אלא דברים מן השפה ולחוץ. וכאשר קארטר, בוש או קלינטון אומרים את זה, אלה לכל היותר דברי הבל שכל השומע אותם יצחק. קארטר, בוש וקלינטון, וכן מחלקת המדינה – מוקד האנטימישיות האמריקנית מזה שנים – הובילו ומובילים את המאבק הערבי נגד ישראל.

אולם כאשר גיסי הלמס, ניוט גינגריץ' או גיים סקסטון מדברים על הזכות ללא ערעור של העם היהודי בירושלים,

10- ביוני נדון בקונגרס בוושינגטון "חוק השגרירות בירושלים", על-פיו ירושלים המאוחדת חייבת להיות בירת העם היהודי לדורי דורות. נקבע, שעל ארה"ב להעביר את שגרירותה לירושלים עד 31 במאי 1999, והוקצבו לשם כך 100 מיליון דולרים. באותו יום נדונה פרשת רצח סוחרי הקרקעות על-ידי הרשות הפלשתינית. הוחלט לעכב את תמיכתה הכספית של ארה"ב בסך 100 מיליון דולרים לרשות, עד שזו תביא למשפט את המרצחים ותפטר את "שר המשפטים", פרח אבו מדין.

★

הקונגרס בוושינגטון, המעניק את התשתית החוקית לרשות המבצעת של הממשל ומפקח על הנשיא, הוא מוקד העוצמה המדינית החשוב ביותר בעולם. 535 חברי הקונגרס על שני בתיו, על עשרות ועדותיו, על תקציבו הענק (למעלה מטריליון דולרים) הוא שליחו האוטנטי של הציבור בארה"ב, ו"בקרבו פועם לבו האמיתי של העם האמריקני", כפי שציין בזמנו הנשיא פ.ד. רוזוולט, למרות המאבק העיקש שניהל נגד הקונגרס.

בניגוד לאופורטוניזם הפוליטי המובנה במשרת הנשיא, המתמרן בהתאם לשיקולים מדיניים קצרי-טווח שנועדו להעניק לו קדנציה נוספת, פועל הקונגרס מתוקף הקונסטיטוציה האמריקנית, מתוך ראייה היסטורית ואחריות גלובאלית של ארה"ב. משטר של שתי מפלגות, הנעדר את סחר הסוסים הקואליציוני, מקל על מלאכה זו. גם אם האינטרס הלאומי הוא המכנה המשותף המאחד את הנשיא והקונגרס, הרי שברמה הטקטית קיים ניגוד אינטרסים בין שני מוקדי הכוח בארה"ב, גבעת הקפיטול

היומן המדיני סוקר את האירועים המרכזיים החולפים בין גיליון נתיב למשנהו. זאת, במסגרת בחינת המגמות המדיניות של ישראל. היומן המדיני אינו מבטא בהכרח את דעת כל חברי מועצת המערכת של נתיב או את דעת העמותה להוצאת נתיב. רשימות היומן המדיני שאינן חתומות, נכתבו בידי העורך. תודת המערכת נתונה ליוסי לוי שסייע באיסוף החומר.

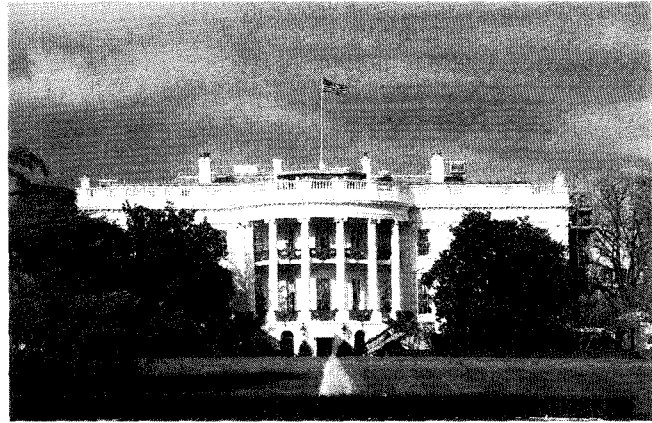
גבעת הקפיטול

הקונגרס בווינגטון, המעניק את התשתית החוקית לרשות המבצעת של הממשל ומפקח על הנשיא, הוא מוקד העוצמה המדינית החשוב ביותר בעולם. הוא שליחו האוטנטי של הציבור בארה"ב ו"בקרבו פועם לבו האמיתי של העם האמריקני", כפי שציין בזמנו הנשיא פ.ד. רוזוולט, למרות המאבק העיקש שניהל נגד הקונגרס.

בניגוד לאופורטוניזם הפוליטי המובנה במשרת הנשיא המתמרוך, בהתאם לשיקולים מדיניים קצרי טווח שנועדו להעניק לו קדנציה נוספת, פועל הקונגרס מתוקף הקונסטטוציה האמריקנית, מתוך ראייה היסטורית ואחריות גלובלית של ארה"ב.

ידידותו של הקונגרס לישראל, המבטא היטב את תמיכת הציבור האמריקני במדינת היהודים, היא מסורת רבת שנים, ילידת האתוס האמריקני. כאשר הנשיאים בוש או קלינטון מדקלמים את הפסוק השחוק על מחויבתם לשלומה של ישראל, אין אלה כי אם דברים מן הפה ולחץ, אם לא גרוע מכך.

אולם, כאשר גיסי הלמס, ניוט גינגריץ' או גיים סקסטון מדברים על הזכות ללא ערעור של העם היהודי על ירושלים, על החובה לסייע לישראל בשמירה על קווי גבולות בני הגנה ועל זכותם של היהודים להתנחל בחבלי יהודה ושומרון, שהם ערש האומה העברית, אלה דברי אמת היוצאים מן הלב. תמיכתם מעוגנת באמונתם העמוקה באתוס היהודי-נוצרי הניצב בבסיס הציוויליזציה המערבית, ומבחינתם הסיוע שיש לסייע לדמוקרטיה, הנאבקת על קיומה מול משטרי עריצות, היא ממהותה של החוקה האמריקנית. על כן יכול הקונגרס ברוב עצום של למעלה מ-90 אחוזים לקבל החלטה פרזישראלית בנושא ירושלים. ובאותה עת ממש יכול לחלק דובר מחלקת המדינה את מפת המזרח-התיכון לעיתונאים, ובה תל-אביב היא בירת ישראל.

הבית הלבן

"בין עמים אין ידידות יש רק אינטרסים". היגד זה שטבע הלורד פלמרסטון במאה הקודמת הוא כלל ברזל ביחסים בין מדינות. "ימי שאינו מבין זאת לא ראוי למדינה", הוסיף בסרקזם אופייני שרל דה-גול בפני וולטר איתן, שגריר ישראל בפריס, שבא להתלונן על בגידתה של צרפת ערב מלחמת ששת הימים.

הכלל של פלמרסטון תואם היטב את מערכת היחסים בין הבית הלבן לירושלים. בשלהי מאי 1967 הפרה וושינגטון תואם הסכם כתוב והפקירה את ישראל. זאת, מתוך הנחה ש"אין טעם להמר על סוס מת", כפי שהתבטא מזכיר המדינה. הניצחון במלחמה והתייצבותה של ישראל במעמד של מעצמה אזורית הפכו את המגמה בבית הלבן, ושני העשורים שבין 1967-1988 הצטיינו בתמיכה אמריקנית בישראל, שכן מדינת היהודים מילאה את תפקיד הנכס האסטרטגי מול האימפריאליזם הסובייטי. ניקסון, על אף בוטות אנטישמית מבית, "היה גדול ידידי ישראל" (קסינג'ר). בעידן רייגן הגיעו יחסי שתי המדינות לשיאם. אולם משנתפררה בריה"מ, אבד לישראל מעמד "הנכס", המגמה התהפכה שנית וארה"ב התייצבה לצד הערבים. ועידת מדריד, אותה כפה הנשיא בוש על ישראל מתוך כוונה ברורה להחזיר אותה לגבולות 1967, היא עדות לכך. קלינטון הדמיקרט, הגם ללא ביטויי העוינות הגלויה של בוש, ממשיך במרץ את מדיניות קודמו הרפובליקני. זאת בסיוען האדיב, שלא לאמר נלהב, של ממשלות ישראל.

מצבו של הנשיא דחוק ביותר, והוא נזקק לבעלי-ברית מבחוץ במאבקו נגד הקונגרס. ובעל-ברית של הנשיא בעניין זה הוא בעל הדבר עצמו, קרי: ממשלת ישראל.

אכן, טיפוח היחסים עם הקונגרס היה מאושות מדיניות החוץ של ישראל. האחרון שעשה מלאכה רבת חשיבות בנדון היה יורם אטינגר, הצייר לענייני קונגרס בשגרירות בווינגטון. עם חילופי השלטון ב-1992, ולאחר שעלתה על "דרך השלום", כלומר מרגע שישראל הפכה לכלי בידיו של הנשיא, הלך והעמיק הקרע עם הקונגרס. לפתע פתאום הסתבר שקונגרס, המחוקק חוק לפיו "איחודה של ירושלים בשלטון ישראל חייב לקבל את ביטויו במדיניותה של ארה"ב", הוא "מקל בגלגלי השלום". קונגרס המסרב להעביר כספים לאש"ף כיוון שהתברר שערפאת מעודד מעשי טבח ביהודים "איננו רוצה את טובת ישראל", כפי שהעז לומר אורי סביר בימי רבין. קונגרס הרואה ברצח סוחרי הקרקעות, בהוראה ישירה של ערפאת, "מעשה אנטישמי בדומה למה שעשו הנאצים", לא נוח לראש-הממשלה המחויב ל"שלום".

על החובה לסייע לישראל בשמירה על קווי גבולות בני-הגנה ועל זכותם של היהודים להתנחל בחבלי יהודה ושומרון, שהם ערש האומה העברית, אלה דברי אמת היוצאים מן הלב. תמיכתם מעוגנת באמונתם העמוקה באתוס היהודי-נוצרי הניצב בבסיס הציוויליזציה המערבית, ומבחינתם הסיוע שיש להושיט לדמוקרטיה, הנאבקת על קיומה מול משטרי עריצות, היא ממהותה של החוקה האמריקנית.

וככלות-הכול, לא מדובר בשלושה חברי קונגרס אלמוניים. הלמס הוא יו"ר הוועדה למדיניות חוץ, גינגריץ' הוא מנהיג המפלגה הרפובליקנית ויו"ר הבית, וסקסטון הוא יו"ר הוועדה הכלכלית המשותפת. שלושה אישים אלה נמנים על החשובים ורבי ההשפעה שבין מקבלי ההחלטות במעצמה הראשית בתבל. רצונם הטוב, השפעתם ויכולתם להכריע אינם נופלים מזה של הנשיא. ובעיקר, נשיא דמוקרטי מול רוב רפובליקני מוחץ. החוקה האמריקנית קובעת שאין הנשיא יכול להטיל וטו על החלטת קונגרס המתקבלת ברוב של שני שלישים. מצב זה נדיר ביותר, שכן הנשיא נהנה לרוב מתמיכה גורפת של מפלגתו. אולם במצב הנוכחי, כאשר הקונגרס מתייצב כמעט כאיש אחד (ברוב של 90 אחוזים!) מול הנשיא בהחלטה פרזישראלית מובהקת כגון סוגיית ירושלים,

חוק השגרירות בירושלים

בשנת 1990 קיבל הקונגרס בוויינגטון ברוב גורף החלטה, המכריזה על "ירושלים המאוחדת" שהיא בירת ישראל הנצחית החייבת להישאר מאוחדת ובלתי מחולקת".¹ כך הקונגרס. הנשיא בוש, שהיה עסוק באותם ימים בהכנות למבצע "סופת המדבר" ונזקק לרצונם הטוב של הערבים, התנגד להחלטה. קלינטון, מושל ארקנסאו באותה עת, היה מן התומכים הנלהבים לה. ב-8 בנובמבר 1995, בדיון חגיגי בשני בתי הקונגרס לכבוד 3000 שנותיה של העיר, התקבל "חוק השגרירות בירושלים" (The Jerusalem Embassy Act -- Public Law 45-104), לפיו "מדיניותה של ארה"ב קובעת שירושלים הבלתי מחולקת חייבת להישאר בירתה של ישראל", וכי יש להעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים לא יאוחר מן ה-31 במאי 1999. ההחלטה נתקבלה זמן קצר לאחר רצח רבין, אולם הדיון בנושא, אשר נמשך החל ממרץ 1995, נתקבל בחוסר נחת צונן בירושלים. רבין אמנם גמגם כמי שכפאו השד קצת דברי הזדהות מן הפה ולחוץ, אך בעת ובעונה אחת, בשיתוף פעולה עם הממשל, עשה הכול על-מנת לעקור את שינוי של חוק זה ולדללו מתוכו. משרד החוץ, בניצוחו של פרס, ביקש להמעיט ככל האפשר בהחלטת הקונגרס, החל בטענה הידועה של "עיתוי גרוע" וכלה ב"תיקיעת מקלות בגלגלי השלום".

ההחלטה ההיסטורית של הקונגרס לא זכתה, כצפוי, אלא בשורות ספורות בעיתונות העברית, ובאיזכור חטוף בתקשורת האלקטרונית, שהייתה עסוקה באותה עת בתיאור פיצוץ האוטובוסים על יושביהם.

לנוכח תגובה זו של הציבור בישראל וממשלתו, סביר היה להניח שהקונגרס ימשוך את ידו מן העניין. הקול והכסף היהודיים באמריקה עצמה חשובים מאוד בעיני חבר קונגרס, שחיוור על הפתחים תופס חלק נכבד מסדר יומו. למוות לציין, שרוב הארגונים היהודיים הגדולים ניצבו גם הם לימין ממשלת ישראל בניסיון לטאטא את סוגיית ירושלים מתחת לשטיח. מדוע, אם כן, צריך גוי הגון מניורגיה (חבר הקונגרס גינגריץ') או מהוואי (הסנטור אינווייה) להיות קתולי יותר מן האפיפיור, ועוד נוסף לכל להסתכן באובדן קולות וכסף במאבק שאינו שלו? והלא ממילא ברור לכל מי שעניו בראשו שבהסכם אוסלו ויתרה ישראל על ירושלים, שהרי אם לא כן, מה טעמו של הסעיף הקובע שהדיון על גורל ירושלים הוא חלק מן ההסכם? וכי על מה ידונו, על המגילות הגנוזות?

אבל לא. בניגוד בוטה ומפתיע להגיון המעוות, המנחה את התבוסתנות הישראלית המוסרת למבקשי נפשה את תכלית הקיום הפיסי והרוחני, פועל הקונגרס האמריקני למניעת מגמות ההתחלשות של מדינת-היהודים. הקונגרס הוא היום בעל-הברית האחד והיחיד שיש לישראל. וב"ישראל" אין הכוונה לממשלה, כל ממשלה, אלא לאותו חלק בציבור שטרם קרס בו אינסטינקט ההישרדות, ומוחו טרם נשטף במארת ה"שלום" מאסכולת ערפאת, אסד, מובארק ופרס.

הנה כי כן, נאמן לדרכו, ובלי ברכת הדרך של ממשלת-ישראל, קיים הקונגרס, ב-10 ביוני 1997, מושב חגיגי לציין 30 שנים לשחרורה ואיחודה של ירושלים. בזה אחר עלו לדוכן הנואמים חברי הקונגרס משתי המפלגות והפליגו

בשבחה של "ירושלים שחוברה לה יחדיו, עיר הנצח, מקור המונטאיזם, יעד לכיסופיו של העם היהודי", וכיוצ"ב. הקונגרס חזר ואישר את ההחלטה מנובמבר 1995, הביע צער על-כך שהנשיא לא חתם עליה, והוסיף הוראות בדבר יישומה, שהעיקרית בהן היא הקצבת 100 מיליון דולר להעברת שגרירות ארה"ב לירושלים.

לא זה המקום להביא כלשונו את פרוטוקול הדיון המקיף, אשר התקצר ממנו בלבד משטרע על 12 עמודים הכתובים בצפיפות. הנה עיקרי הדברים:²

מזה שלושת אלפי שנים ירושלים היא מוקד האמונה היהודית ויעד לכיסופי העם היהודי. במהלך אותן אלפי שנים לא חדלה נוכחות יהודית בירושלים, ומאז 1840 קיים בה רוב יהודי. בפרוץ המלחמה ב-1948 גורשו יהודי העיר העתיקה מבתייהם, רכושם הוחרם, בתי-הכנסת הוחרבו, בתי-הקברות נוטצו. בין 1948 ועד 1967 נאסרה כניסת היהודים לעיר העתיקה, ונמנע מהם חופש פולחן במקומות הקדושים ביותר לעם היהודי. אין לרשות הפלשתינית כל זכות על ירושלים, לא מכוח העובדות ולא מכוחה של ההיסטוריה. אולם, בראש ובראשונה אין לה כל זכות בתוקף מעשיהם הברבריים של הפלשתינים בירושלים בין השנים 1948-1967. הפיכת הכותל המערבי למאגר אשפה הוא מעשה של חרפה וזוועה. לעומת זאת, בניגוד בוטה לימי השלטון הירדני, לאחר שחרורה ואיחודה של העיר ב-1967 ניתנה גישה חופשית לבני כל הדתות למקומות הקדושים. ירושלים תחת שלטון ישראל היא עתה מופת של עיר פתוחה, עיר שלום, בה מתקיים פולחן חופשי של שלוש הדתות המונטאיסטיות. בכך מתייחד מעמדה של ירושלים בעולם כולו. זו היא בשורתה של ירושלים המאוחדת ובירת ישראל. ירושלים מגלמת את עקרונות החופש, הצדק והשחרור מרדיפות של העם היהודי, עיקרים עליהם קמה מדינת-ישראל. ראוי אפוא שעיר זו, הקדושה ביותר בעולם, תהיה בירת האומה היהודית לדורי דורות.

במרוצת השנים, חזר הקונגרס והצהיר, בשורה ארוכה של החלטות וחוקים, על דבקו במדיניות, לפיה ירושלים הבלתי מחולקת היא בירת ישראל הנצחית. אך, מעולם לא היה הדבר חשוב כפי שהוא היום. על ארה"ב להצהיר בקול ברור על מדיניותה בנוגע לירושלים המאוחדת תחת שלטון ישראל. אם יש מי החושב שתהליך השלום מחייב את חלוקתה של ירושלים בצורה זו או אחרת, עליו לדעת שאם זו הכוונה, הרי זה מרשם בטוח לקריסתו של התהליך כולו. מסיבה זו, על ארה"ב להצהיר על מדיניותה עכשיו, לצנח ואחת ולתמיד (Now and forever and once and for all).

מזה אלפי שנים, מאז חורבן הבית, נשבע העם היהודי לדורותיו: "אם אשכחך ירושלים תישכח ימיני". לעולם לא נשכח את ירושלים, נאספנו כאן על מנת לחגוג את איחודה של העיר לתמיד. באשר על כן, וכהמשך להחלטת בנדון מלפני שנתיים "שולחים חברי הבית את ברכתם לתושבי ירושלים ולארחי ישראל לכבוד יובל ה-30 לאיחודה

¹ 98 חברי סנאט ולמעלה מ-400 חברי קונגרס (מתוך 435) התלכדו סביב ההחלטה. רוב חסר תקדים והגדול ביר תר שהיה מאז מלחמת העולם השנייה בסוגייה של מדיניות חוץ.

² המובאות שלהלן הם מדברי חברי קונגרס הבאים משתי המפלגות: המילטון, גילמן, שומר, גוס, לואי, גאהרד, גינג'רין, ביידי.

של עיר היסטורית זו, וקוראים לנשיא ולמוזכיר המדינה להצהיר גלויות על כך שאיחוד ירושלים היא מדיניותה המוצהרת של ארה"ב.

★

הקונגרס ורצח סוחרי הקרקעות

ב-5 במאי, בשידורי הרשות מעזה, הצהיר "שר המשפטים" של הרשות, פרח אבו מדיין:

הזהרתי את סוחרי הקרקעות שלא לשחק באש. מבחינתנו, כל מי שמוכר אדמה ליהודים ולמתנחלים הוא גרוע ממשפטי פעולה. על כן, יש להביאם למשפט ולהוציאם להורג. עונש מוות יושת על כל מי שמוכר סנטימטר מאדמתנו ליהודים. יוצאו להורג גם מתווכים הקשורים לעסקאות מכר.

זמן קצר לאחר דברי אבו מדיין רצחה המשטרה של הרשות הפלשתינית שלושה סוחרי קרקעות בטענה שמכרו קרקעות ליהודים. לאחר שמעשי הרצח עוררו סערה בישראל, חזר אבו מדיין ואמר ב-28.5: "חובה עלינו לאסור את מכירת אדמתנו בכל מקום: בלוד, ברמלה, בנגב... העם הפלשתיני יידע לרדוף ולהעניש את הבוגדים". ב-1 ביוני הוסיף: "אני מציע לסוחרי הקרקעות לאבד את עצמם לדעת במקום להירצח על-ידי העם הפלשתיני, ולהתבזות אחרי המוות כאשר גופותיהם מושלכות לכלבים".

הרשות העבירה לכוחות הביטחון של רגיב עוד 160 שמות של סוחרי קרקעות המיועדים לחיסול. בינתיים ישראל מגינה עליהם, או לפחות על חלקם. ב-10.6.1997 נדונה הסוגייה בוועדה לקשרי חוץ של הקונגרס האמריקני. בזה אחר זה עלו חברי קונגרס לדוכן הנואמים – סקסטון מניו ג'רסי, דויטש מפלורידה, פקסון מניו-יורק – והביעו את שאט-נפשם ממעשי הרצח.

פקסון קרא לעגן בחוק הפסקה מיידית בסיוע האמריקני לרשות, כל עוד לא יביא ערפאת את המרצחים למשפט ולא יפטור את פרח אבו מדיין מתפקידו. יו"ר הבית, ניוט גינגריץ, שסיכם את הדיון, הוקיע את מעשי הרצח, הציג אותם כהפרה בעליל של נורמות אנושיות ובינלאומיות, כינה אותם מעשים של גזענות והשווה אותם למעשי הנאצים:

לא ייתכן תהליך של שלום כל עוד מתבצעים מעשי רצח, עינויים והרג של חפים מפשע, רק משום שמכרו רכוש לצד שלישי שאינו מקובל על מנהיגיהם מבחינה דתית או גזעית. זה היה נוהגם של הנאצים. ארה"ב לא תסבול זאת.

בהצבעה שנערכה, עם תום דברי הנואמים, התקבל התיקון של פקסון פה אחד על-ידי כל חברי הוועדה. בין היתר קובע התיקון מפורשות: הקונגרס תובע את הפסקתם המיידית של מעשי הפשע והגזענות, ודורש את הוקעתם על-ידי מנהיגות הרשות הפלשתינית. הקונגרס תובע את פיטוריו המיידיים של פרח אבו מדיין. אם לא ייעשה כן, לא ירשה הקונגרס להעביר את הסיוע הכלכלי השנתי לרשות.

בהמשך, תובע הקונגרס מן הנשיא שלא להתעלם מן ההפרה המקפת של הסכמי השלום על-ידי הרשות והעומד בראשה.

כך בארה"ב, המצויה מצדו השני של כדור הארץ, והרחוקה אלפי מילין ממרחצו של ערפאת.

אבל לא כך במדינת-היהודים. הדיון בכנסת הריקה כמעט (כרגיל, אף לא חבר ממשלה אחד) נמשך דקות ספורות והיה לעג לרש. לא נאמר בו דבר של ממש, והמעט שנאמר נבלע בריקנות (תרתי משמע) המפוהקת של המליאה. אילו העז מישהו בכנסת ישראל לומר, ולו בקירוב, אותם דברים שהשמיעו חברי הקונגרס, היה מוקע כגזען וכפאשיסט.

★

ב-20 ביוני היה על ראש-הממשלה להיות בארה"ב. נסיעתו בוטלה ברגע האחרון מטעמים הריגורל כגון סחר סוסים קואליציוני, תכנון המהלכים לחיסול הפוליטי של דן מרידור, וכיוצא"ב עניינים העומדים ברומו של עולם, שהם זה מכבר עיקר סדר יומו של ראש-הממשלה.

אבל היה עוד טעם לביטול הנסיעה, והוא החלטת הקונגרס בנושא ירושלים. ראש-הממשלה, מי שיוזמותיו לסילוק מתנגדיו הפוליטיים עומדות ביחס הפוך ליוזמותיו המדיניות, לא רצה להרגיז את ערפאת, את התקשורת, את מובארק, אך בראש ובראשונה את קלינטון.

הקונגרס הוא בעל-הברית היחיד והאחרון שיש לישראל בימים אלה במאבקה הקשה, אשר יתברר במהרה כמלחמה על עצם הקיום. אלא, שהקונגרס אינו מושג מופשט אלא בני-אדם חיים, ואלה בוודאי שאינם חייבים להיות יותר קתולים מן האפיפיור, ומכאן שתמיכתו אינה מובטחת לאורך זמן. נכונותו של הקונגרס לסייע עומדת ביחס ישר לרצונה של מדינת היהודים לשרוד. כניעתה של ישראל לטרור הערבי מזה, והתעלמותה מבעל-הברית רב העוצמה מזה, הם מרשם בדוק להתנערותו של הקונגרס מן התמיכה בישראל. הנה כי כן, מה שנבנה בעמל רב ובחוכמת המעשה במרוצת שנים רבות יירד במהרה לטמיון, וישראל תשוב ללמוד את ההיגד של פרלמסטון בפרשנותו הסרקסטית של שרל דהגול, לאמור: "בין מדינות אין אהבה, יש רק אינטרסים, ומי שאינו מבין זאת אינו ראוי למדינה" ■

★ ★ ★

ה"צדק" והקול הערבי

מהם. ואין בזה קושי מיוחד. פילוסופיה, במובן של אהבה סוערת לאמת, עברה מן העולם. ובכל זאת, מה היה עושה בן אתונה אילו חי בישראל של היום? הוא היה, בלי ספק, מתעניין בצדק, ובמוקדם או במאוחר היו כמה ישראלים אומרים לו שצדק הוא "לכל אחד המגיע לו".

סוקרטס היה בלי ספק מוביל אותו להגדרה מעודנת יותר, אולי משהו כמו זאת: צדק הוא מתן זכויות שוות לשווים, וזכויות לא שוות לבלתי-שווים באופן יחסי לאי-שוויונם, כלומר, ביחס לערכם או לתרומתם לטובת הכלל.

כל אדם אינטליגנטי (והישראלי המצוי בכלל זה) יבין במהרה, כי מתן זכויות לערבים המזוהים עם ארגון המחויב להשמדת ישראל, השוות לאלו הניתנות ליהודים הנאבקים על קיומה של מדינתם, איננו עולה בקנה אחד עם צדק. הוא יסיק אז שכדי שצדק אמיתי ישרור בישראל, תושביה הערביים חייבים או להיות משוללי זכות בחירה, או לעבור שינויים פוליטיים ודתיים מעמיקים.

אילו היה סוקרטס מוביל את הישראלים למסקנה זאת, הוא היה בלי ספק זוכה לגינוי חריף מצד האליטה הפוליטית והאינטלקטואלית של ישראל, והיה מואשם בהסתה ובגזענות. אמת, הוא היה יכול להזכיר, במהלך משפטו, שערביי ישראל אינם משרתים בצבא, שהם משתמטים בהמוניהם מתשלום מיסים, שהם תמכו בסדאם חוסיין למרות איומו להפוך את ישראל לאפר, שהם מזדהים עם ארגוני טרור כמו אש"ף – ומכאן שאין זה צודק להעניק להם זכויות השוות לאלו של היהודים.

אבל כל זה לא היה מביא ישועה לסוקרטס במשפטו. הוא היה יוצא אשם בכל מקרה ונשלח למאסר. אבל, יש בכך כדי לשפוך אור על אליטות השליטות של ישראל, אשר שפתיהן נוטפות ללא הרף את המילה המתוקה מדבש "שלום", אבל אף לא מילה אחת על צדק. שום דמות ציבורית בישראל לא אזרה אומץ לומר את האמת על אי-הצדק הזועק לשמים (שלא לדבר על והתוצאות הקטלניות של פארסה זו) של מתן זכות בחירה לערביי ישראל. אכן, אמירת האמת בעניין זה בישראל מהווה הפרת החוק.

אם נרד לשורשו של העניין, מה שצריך להיאמר בישראל, ומה שאיש אינו מעז לומר, הוא שהמדינה הזאת נוסדה על אי-צדק בעליל: מתן זכות-בחירה שווה ליהודים ולערבים במדינה הקרויה מדינה יהודית – לאזרחים נאמנים ובלתי נאמנים של ישראל.

לא שלום אלא צדק הוא הנושא העיקרי בישראל היום. הצדק בישראל הושפל למדרגה של שוויון אוטומטי. זו הסיבה לכך מדוע רוקן הצדק מתוכנו במדינה זו, זו הסיבה לכך מדוע מרצח סידרת, מי שטבח גברים נשים וילדים יהודיים, משוחרר, הוא רובים שכמותו, על-ידי ממשלות ישראל. זו הסיבה לכך מדוע רבין, פרס ונתניהו לחצו את היד המגואלת בדם של יאסר ערפאת ■

פול איידלברג

מדין להזכיר ליהודים בישראל שגיימס מדיסון, אבי החוקה האמריקנית, ציטט את הפסוק "צדק צדק תרדוף" בעודו קובע כי "צדק הוא מטרתו של השלטון ומטרתה של חברה תרבותית". ואולם, בניגוד לאליטות הפוליטיות והאינטלקטואליות של ישראל, מדיסון לא צימצם את המושג "צדק" ל"שוויון". בכך טמון בבירור ההבדל החד בין דמוקרטיה קלאסית לבין דמוקרטיה בת-זמננו.

הצדק כמטרתה של החברה היה גם בסיס תורתו של אפלטון, והרעיון המרכזי של הדיאלוג הגדול ביותר שלו, "הרפובליקה". אך מה לדיאלוג זה ולקול הערבי?

דמות-המפתח ביצירתו של אפלטון היא סוקרטס. סוקרטס היה אדם עני. עניים חולקים בדמוקרטיה. מדוע? מפני שדמוקרטיה מזהות את הצדק עם שוויון אריתמטי. כתוצאה מכך, דמוקרטיה נותנת לעניים אותן זכויות כמו לעשירים. ולא רק לעניים. שוויון דמוקרטי הוא ברכה גם לנבערים-מדעת. ואולם, כפילוסוף אמיתי, סוקרטס היה ספקן לגבי הדמוקרטיה, בייחוד לגבי שוויון דמוקרטי ללא-אבחנה בין חכמים וכסילים, בין אנשים ישרים ופושעים. כל שוטה, זב ומצורע יכולים להצביע בדמוקרטיה. כלום זהו הצדק בהתגלמותו?

אכן, יש משהו מוזר בדיון במושג הצדק ב"רפובליקה", משום שאף-על-פי שאתונה הייתה דמוקרטיה, אף אחת מן ההגדרות השונות של צדק, שנדונו בדיאלוג מפוכח ומעמיק זה, אינה כוללת שוויונות ללא-אבחנה, כפי שהיא מצויה בתברות דמוקרטיה בנות-זמננו, שבהן יחידים בני קבוצות אתניות שונות, ואפילו בני אמונות וערכים מנוגדים, זוכים לשוויון פוליטי.

אם נזכור שחברי המועצה של אתונה נבחרו בהגרלה, שיטה שבאותם ימים לא הייתה דמוקרטיה ממנה, תכונות מסוימות נדרשו מהמועמדים בכל זאת. ראשית, על האדם היה להיות אתונאי, כלומר, אדם הנאמן לארצו ולמורשתה, היה צריך להיות לאחר שירות בצבא ולשלם את מיסיו.

אולם, יש הגדרה אחת של צדק ב"רפובליקה" המתאימה בכל זאת לרעיון שצדק פירושו "לכל אחד המגיע לו". מדובר בשוויון יחסי, לא בשוויון אריתמטי ללא-אבחנה. זה האחרון מכפיף את הדמוקרטיה, ואת העיקרון של אדם-אחד-קול-אחד, בלא קשר עם אופיו האינטלקטואלי והמוסרי של היחיד. משום כך, דמוקרטיה אינן נשלטות על-ידי החכמים והמוסריים אלא על-ידי הבינוניים. זאת במקרה הטוב, בחלק ניכר מן המקרים נבחרו הדמוקרטיה הם כסילים, וגם על יושרם האישי, כפי שההיסטוריה מוכיחה זאת, ניתן להעמיד סימן שאלה גדול. פירושו של דבר אפוא שדמוקרטיה ייתכן והיא הרע במיעוטו – אך בוודאי שאיננה משטר של צדק.

למסקנה הזאת הוביל סוקרטס את צעירי אתונה, והוא שילם ברצון את המחיר על האחריות לשחרורם מעול דעותיהם-הקדומות. אתונה הדמוקרטית דנה אותו למוות. ובכן, לא נעשה חשבון עם הפילוסופים. די לנו אם נתעלם

אחמד טיבי – על בגידה מתוך היתר

טיבי, הוא קבלת הפנים הלבבית שזכה לה מאת ראש הממשלה נתניהו אחרי המהומות שפרצו בספטמבר 1996 בכל השטחים שבשליטת אש"ף, בעקבת פתיחת מנהרת הכותל. על אף מותם הטרגי של 16 חיילים ישראליים, ארגן נתניהו פגישה עם ערפאת, בעזרת שירותי התיווך של טיבי, בניסיון לשים קץ לאלמוות ולהרגיע את המצב. נתניהו חייב היה לדעת שאסור לו לפנות אל טיבי. די אם היה מטה אוזן לגיוניים החריפים לטיבי, שהשמיע לא אחר מאשר אורי סביר, שנפגש עמו שעה ששירת כנציג הראשי למשאזומתן עם אש"ף בימי ממשלות רבין ופרס. סביר האשים את טיבי בבחישה בלתי-מוצדקת בשיחות ישראל-אש"ף, שלא הייתה לו כל זכות להיות לצדו של ערפאת בעודו אזרח פרטי של מדינת ישראל, שלה הוא חייב אמונים.

לפני טיבי הורשעו כבר מספר ישראלים כבוגדים, כמרגלים וכמודיעים למען ברית-המועצות, סוריה ועיראק, אבל עד כה לא הועמד לדין איש באשמת בגידה או ריגול על שפעל למען אש"ף, שנחשב לאויב המדינה היהודית מאז ייסודו ב-1964.

נכון אמנם, שאיבי נתן נכלא פעמיים באשמת קיום מגעים בלתי-מוסמכים עם אש"ף, בניגוד לפקודה למניעת טרור. גם עזר וייצמן, כיום נשיא המדינה, הועמד כמעט לדין על פגישה בלתי-חוקית עם נציגי אש"ף בציריך, ב-1989, אבל הצליח לחמוק ממשפט, מפני ששמעון פרס, אז מנהיג מפלגת העבודה, איים לפרק את ממשלת האחדות הלאומית בראשות יצחק שמיר אם לא יוחזר וייצמן לתפקידו בממשלה, כשר-המדע.

אולם, אין כלל לחשוות בין מעשיהם של אייבי נתן ועזר וייצמן לשירות שמבצע טיבי עבור אש"ף מזה זמן רב. אף כי המקרה של וייצמן שימש תקדים שאיפשר לטיבי לתמוך בגלוי באויב ישראל ולסייע לו, תוך הפרה בעליל של דיני העונשין של ישראל.

אילו היה טיבי זוכה ליחס שמקבל עזאם, הדרוזי הישראלי העצור כיום במצרים באשמת ריגול מפוברקת, היו עוצרים אותו ומחזיקים אותו במעצר ללא שחרור בערבות, עד למשפטו באשמת ריגול, על שמסר לאש"ף מידע בקביעות. אילו היה טיבי אזרח אמריקני, כמו למשל אולדריץ' איימס, שבגד בארצו למען ברית-המועצות, היו עוצרים אותו ומעמידים אותו לדין באשמת בגידה. רק בישראל יכול אדם דוגמת טיבי לפעול באין מפריע, חסין מפני מעצר, העמדה לדין ומשפט.

פועלו של טיבי משתלב היטב בטירוף המערכות הכללי של מדינת היהודים המוסרת את ארצה ואת תכלית קיומה בידי ראש כנופיה של חבר פושעים. אם להסלמה קיצונית בטבח יהודים, במהלכה מתפוצצים אוטובוסים על יושביהם, קוראים "תהליך שלום" מדוע שבוגד לכאורה לא יזכה לכבוד וייקר בקרב ציבור של מאבדי-עצמם לדעת בבוטנציה?

מה פלא אפוא אם מלמד טיבי סניגוריה על רצח סוחרי הקרקעות הערביים שמכרו אדמות ליהודים. שום דבר יעשה אש"ף, נתעב ככל שיהיה, לא יגרום לטיבי לסתום

ר"ר אחמד טיבי הוא תופעה מיוחדת במינה בתולדות ישראל, או בתולדותיה של כל מדינה אחרת. מעולם עוד לא היה אדם ששירת בצורה בוטה וגלויה כל כך את האינטרסים של אויב, שגמר אומר להשמיד את המדינה שהוא אזרח שלה, בעוד המדינה הנפגעת ממעשיו אינה נוקטת כל צעד כדי להרתיע אותו, ואף מתייחסת אליו בכבוד, כאישיות רמת מעלה.

אחמד טיבי פועל בצורה בלתי-חוקית כיועצו של יאסר ערפאת, ראש אש"ף – המחויב על-פי חוקתו שלו להשמדת מדינת ישראל, ובעת ובעונה אחת ממשיך לחיות לו בשקט ובשלווה כרופא בישראל.

כיועצו של ערפאת, מספק טיבי לאש"ף סיוע, ייעוץ ומידע, שאין ערוך להם על כל מה שקורה כיום בישראל, על יסוד המגעים האישיים הרבים שהוא מקיים עם פוליטיקאים ישראלים, הגישה הנוחה שיש לו למידע השאוב מעיתונים ומכתבי-עת עבריים או מספריות, והידע שיש לו, מכלי ראשון, על התנאים השוררים במדינה ובקרב תושביה.

בכל מדינה אחרת, להוציא את ישראל, היו מוקיעים את טיבי כקווזילינג, מרגל או מודיע, ומשליכים אותו לכלא. אבל ישראל, בסיס פעילותו, מתייחסת אליו בצורה המאפיינת חברה חולה, שאננה וזחוחת-דעת, בה ערכים לאומיים כמו נאמנות למדינה ופטריוטיות הפכו לביטויי גנאי בקרב רבדים רחבים של אוכלוסייה. זוהי אחת הסיבות שטיבי מרשה לעצמו לפעול בחופשיות רבה כל כך כסוכן אש"ף, ארגון שחוקי המדינה שלו מגדירים אותו כארגון טרור פושע, מבלי לחשוש כלל לתוצאות חוסר נאמנותו ובוגדנותו כלפי ישראל. אדרבא, קשריו עם אש"ף הופכים אותו לאורח או לפרשן תכוף ורצוי בתוכניות רדיו וטלוויזיה, שם הוא מצדיק כל מה שעושה אש"ף ותומך בו, ובה בעת תוקף את מדינת ישראל ואת מדיניות ממשלתה אשר, על פירצההרותיו, לעולם אינה עושה די למען אש"ף.

סיבה נוספת לכך שאין אחמד טיבי חושש מפני החוק היא, שמנהיגיהן הבכירים של שתי ממשלות העבודה הקודמות, ובייחוד יצחק רבין, פרס וביילין עצמם, קיימו פגישות בלתי-חוקיות עם אש"ף, או הורו לקיים פגישות כאלה, ולא הועמדו לדין על מעשיהם. אם הם יכלו לנהוג כך ולצאת בלא פגע, ודאי שאחמד טיבי חש שאין לו מה לדאוג. בעניין זה ראוי לציין שגם אחרי ביטולו של סעיף 4(ח) לפקודה למניעת טרור ב-19 בינואר 1993 (הסעיף שאסר קיום מגע כלשהו עם אש"ף שלא כדין או בלא הסבר סביר), עדיין היה זה בלתי-חוקי להיפגש עם נציג כלשהו של אש"ף, אם הדבר פוגע בביטחון ישראל ונעשה מתוך כוונה וללא הסבר סביר. חברי הממשלה והכנסת הפועלים בהיתר שניתן כדין, במסגרת תפקידם הרשמי, פטורים מהוראות אלה בחוק, כשם שהיו פטורים מהן גם לפני ביטול סעיף 4(ח) הני"ל, אבל כל שאר אזרחי ישראל עלולים לעמוד לדין בגין קיום מגעים עם אש"ף, במסגרת ההוראות הקבועות בחוק. טיבי, כאזרח פרטי, מפר אפוא את החוק מדי יום ביומו.

מה שאינו עולה בקנה אחד עם השכל הישר, במקרה של

את פיו, שלא לדבר כבר על ראיית המצב מנקודת ראותו של אזרח המדינה לה חייב האיש אמונים.

קיימות ראיות למכביר המצדיקות את העמדתו של טיבי לדין על מעשיו הבלתי-חוקיים. הוא אינו עובד ציבור שהוסמך על-ידי ממשלת ישראל לסייע לאש"ף, לתת לו מידע או לקיים עמו קשרים. העצות והמידע על ישראל, על ממשלתה ועל תושביה שמעביר טיבי לאש"ף, עומדות בניגוד לשלושה סעיפים שונים בחוק העונשין, והם: סעיף 99, האוסר מתן סיוע לארגון טרור ולאויב; סעיף 111, האוסר מסירת מידע לאויב, וסעיף 114, האוסר על קיום מגעים עם חבר בארגון טרור ללא הסבר סביר, כמו למשל קשר משפחתי. נוסף על כך, מעורבותו ההדוקה של טיבי בנעשה באש"ף מהווה גם הפרה של סעיפים 2, 3 ו-4 לפקודה למניעת טרור משנת תש"ח, העוסקת בפעילות של ארגון טרור, בחברות בו ובסיוע לו.

טיבי אפילו איננו יכול לטעון שאש"ף חדל להיות ארגון טרור, ומשום כך אין החוקים הנוכחים חלים עליו. שהרי החוק שהכריז על אש"ף כעל ארגון טרור מעולם לא בוטל, גם אחרי חמש שנות משא-ומתן, חתימת מספר הסכמים וחוקיקת חוקים שונים בנוגע ליישום הסכמים אלה. יכול להיות שרביץ, פרס ונתניהו ראו ורואים בערפאת "שותף לשלום", אשליה פרועה חסרת הסבר, אבל חוקי ישראל, שהם הליכים מציאותיים הרבה יותר במובן זה, מתייחסים אליו אחרת.

למעשה, מעמדו המשפטי של אש"ף כארגון טרור וכאויב של ישראל לא יוכל להשתנות אף פעם, כל עוד לא תבוטל אמנתו הקוראת להשמדת מדינת היהודים והקמת מדינת אש"ף תחתיה. מעמדו זה לא יוכל להשתנות גם משום שעל אף כל ההתחייבויות בכתב, שמסר ערפאת לשלושה ראשי-ממשלה בישראל, הוא עדיין מפעיל אלימות וטרור לקידום מטרותיו בכל פעם שנוצר מבוי סתום או שמתגלעים

חילוקי-דעות עם ישראל ב"שיחות השלום". האלימות שפרצה ביוני השנה בגוש קטיף ובחברון, בהשראת אש"ף, מאמתת טענה זו מעל ומעבר לכל ספק, כפי שאפשר היה להיווכח גם בזמן מעשי האלימות הנוכחים, בספטמבר 1996.

על מנת לשים קץ, ומיד, לפעילותו הבלתי-חוקית של אחמד טיבי בתמיכה לאש"ף, פעילות העולה לכאורה, לפחות, כדי בגידה וריגול בניגוד לחוק העונשין, על פרקליטות המדינה להעמידו לדין באשמת עברה על כל הסעיפים הנוכחים. חופש הפעולה שמרשה לעצמו טיבי, למען אש"ף, הוא עלבון לשלטון החוק, ומערער את שלטון החוק. אי-העמדתו של טיבי לדין מעניקה עידוד והשראה גם לאחרים, יהודים וערבים כאחד, לעשות כמעשה טיבי ולאפשר את המשך נהירתם הבלתי-מופרעת של המבקרים והעולים לרגל אל מפקדתו של ערפאת.

עד כה העלתה פרקליטות המדינה את התירוץ הצולע שבהעמדתו של טיבי לדין אין משום עניין לציבור. הנמקה מופרכת כלה הייתה מפתיעה את אנשי המשפט במצרים, בארצות-הברית ובמדינות אחרות, שאינם מהססים כלל להעמיד אצלם לדין כל מי שנחשד בבגידה, בפשע או בריגול בניגוד לחוקי ארצותיהם. אי-העמדתו של טיבי לדין מתפרשת כחסינות משפטית מפני מעשיו הפליליים, והיא מעניקה חסינות דומה גם למפרי חוק נוספים שילכו בעקבותיו.

אם יש ברצונה של ישראל לחזור אי-פעם למצב של שפיות-הדעת, שבו נאמנות למדינה ותמיכה באויב נחשבות לדברים שלא ייעשו ונעשות בחומרה, כי אז העמדתו לדין של אחמד טיבי הוא מעשה בעתו ■

הוארד גריץ

כיצד מדביקים היהודים תו קלון על מצחם

גזענות פירושה הדבקת תו קלון על ציבור שלם בגין מעשהו של יחיד. גזענות היא תמיד תמונת ראי ממנו נשקפת תמונתו של הגזען. הנאצים האשימו את היהודים בתכונותיהם הם, והעיקרית שבהן, למרבה הסרקאזם, הייתה הגזענות עצמה. ירשיהם הערבים הולכים בדרכי הנאצים, הגם שבקנה-מידה גדול לאין שיעור. השטירמר היה שבועון שולי בנירנברג בבעלותו של שטרייכר, סוטה וסאדיסט שצמרת המפלגה התביישה בו. העיתונות הבכירה, כולל עיתון המפלגה עצמו, ה"פולקיש" באובכטר" נמנעה מקריקטורות אנטישמיות בעליל. לא כך בעולם הערבי. אל-אהרם הקהירי, בכיר עיתוני מצרים, אל-ראי הירדני, שבעלות משפחת המלוכה, ולצדם עשרות ומאות עיתוני סוריה, סעודיה, ומדינות המפרץ, עוסקים מעשה יום ביומו, מזה שנים רבות, בטיפוח אנטישמיות ארסית, שנועדה להסיר מן היהודי את צלם האדם על-מנת

צ עירה ירושלמית ציירה את מוחמד בדמות חזיר הכותב את הקוראן. תהיה אשר תהיה דעתה של הציירת על הקוראן ועל מוחמד, מן המקובלות הוא בחברה טובה, שאין זה נאה לפגוע באמונתו של הזולת. אמנם, אין כלל זה חל, כידוע, על דתם של היהודים ועל היהודים עצמם, אלא שגם עניין זה הוא מן המקובלות.

סביר להניח, שניסיונה של הצעירה לפרסם את הקריקטורה בעיתונות העברית נדחה על הסף, והיא הלכה אפוא ותלתה את מעשה ידיה על קירות חברון.

הערבים הקימו מהומה, ואין לבוא עליהם בטענות בנדון. זכותם להגן על דתם. אמנם, דרישתם להרוג את כל "מתנחלים" חברון על "מעשה הזוועה שאין לתארו במילים", כדברי דובר באסיפה שכינסו בחברון, יש בה מן ההגזמה, אך זו דרכם של הערבים להגן על קודשי האיסלאם, ופרשת רושדי תעיד.

שייקל להכריתו, וממדינת-היהודים את הלגיטימציה המדינית על-מנת שיקל להשמדה.

שוב ושוב מצוירים ראשי-ממשלה בישראל: שמיר, רבין, פרס ונתניהו (היטלריהו...) בדמותו של היטלר, או בדמויות נחש, כלב, חולדה, תמנון ושאר בעלי-חיים, המעוררים חרדה אטוויסטית ועל-כן מיועדים להשמדה. ישראל מתוארת כאסונה של האנושות, כנגע אקולוגי, שטן, פרנקשטיין ומפלצת. אין ביטוי במילון ההכפשה ודברי הבלע שנחסך ממדינת-היהודים. ביום רצח שבע הילדות בנהריים תוארה ישראל, בקריקטורה באל-ראי הירדני, כמפלצת שתכוונתיה הן גזענות, נאציזם ופשיעה. על שער מרכול גדול בעמאן תלויה מזה חודשים כרזה: "לכלבים ויהודים הכניסה אסורה". כך הערבים. עם כל הסלידה קשה לבוא אליהם בטענות. הלא זו דרכם מאז. אך היהודים ?

הלך נתניהו וגמגם דברי התנצלות בפני ערביי חברון (לא פחות ולא יותר), אחר-כך התנצל בפני העולם המוסלמי בהרצאה שנשא בפני כנס הסוכנות. יו"ר הכנסת ראה לנכון לפתוח דיון במליאה בהתנצלות בשם נבחרי האומה. הנשיא

מיהר להתנצל גם הוא, וכך אהרון דומב, מנכ"ל מועצת יש"ע (!). המשטרה אסרה את הבחורה הירושלמית והיא צפויה למשפט. **ידיעות אחרונות** (בגיליונו מ-30.6) מצא לנכון לצאת בכותרת על פני שני עמודים, לאמור: "מעכשיו יהיה לכם עסק עם מיליארד וחצי מוסלמים". וזו רק טיפה בים אורגיית "ה"אשמתי בגדתי", שהצליחו להנפיק היהודים מול מבקשי נפשם.

ייאמר מפורשות, משרד ראש-הממשלה מעולם לא התריע לנוכח ארס האנטישמיות בעיתונות המצרית והירדנית (להוציא גמוגמים מתחסדים באמצעות צד שלישי כגון ה-ADL). מכאן, שבי"בקשת הסליחה" שמבקש נתניהו מן הערבים, כלולה הודאה באשמה שהם מטילים עליו, ובאמצעותו על כלל ישראל. באופן זה מדביק ראש-הממשלה תו של קלון גזעני על עמו שלו. פארסה זו של עליבות מבוהלת מזה וביזוי עצמי מזה – רכיביה הקלאסיים של אוטואנטישמיות – תביא את הערבים בהכרח למסקנה לפיה האנטישמיות משתלמת. הפעם, לשם שינוי, הצדק יהיה אתם ■

מלחמת ששת הימים – מלחמת יש"ע

"ינישולי" את צלו גם על מדינת ישראל, זו שבין הקו הירוק לקו הכחול של הים התיכון.

חבל לבזבז מילים על הכוחות הערביים הפועלים בשטח. עבורם יש מי שמדבר, בכל העולם ובתקשורת הישראלית. הם גם אינם מסתירים את יעדיהם. הכוחות היהודיים הם הידועים פחות, כי רוב כלי הביטוי עוינים אותם.

בכניסתה לתוך ירושלים וחברון עוררה מדינת ישראל מתרדמתה, כבנשיקת שרף, את ארץ-ישראל היהודית. כבשה וגם נכבשה בתהליך צובר-תאוצה, במקביל לתאוצה הנגדית, הפלשתינית. לפני המלחמה היו הדתיים-לאומיים ועולי המזרח טרמפיסטים בלבד, והחרדים כלל לא היו על העגלה. היום – הטרמפיסטים הגיעו לעמדות הנהגה והחרדים נעים לכיוון ההגה.

ישראל המודרנית היא פרי הגות של הכרח ותועלתנות, פרי מעשיהם של נוטשי "ארבע הערים הקדושות" – ירושלים שבין החומות, חברון, צפת וטבריה. היא צמחה מתוך פתח-תקווה, דגניה ותל-אביב. שובה אל בין חומות ירושלים וחברון, ולא כל שכן לבית-אל, ענתות ושילה, עימתו אותה עם כוחות רדומים, והפגישו אותה עם מחוזות עבר קדום אשר השיבה עוררה אותם משנתם.

פוליטיקאים וגנרלים, שהפרוטוקולים של דבריהם בזמן ההוא מתפרסמים עתה, מתגלים כחפים מאידיאולוגיה, חזון או געגועים. כל שיקוליהם בתחום המעשי והפרגמטי היו: ביטחון, ערבים, או"ם, דמוגרפיה. כמעט ולא בקע מתוכם קולה של קריאה מן הלב, מן השכל, מן הזיכרון, מן ההיגיון. לא הדריך אותם צו קטגורי, לאומי-היסטורי,

רבה שמות הוכתרו למלחמת תש"ח: "העצמאות", "השחרור", "הקוממיות". למלחמת תשכ"ז אין שם, ולא השאירו לה אלא מספר: "ששת הימים". למולדת נגאלת קראו "שטחים". את יובל ה-30 למלחמה חוגגת התקשורת בשם חדש: "המלחמה ההיא". כבר לא ילד אסופי בר-בלישם, כי אם דבר מאוס שמצביעים עליו ברמיזה.

אבל לא אלמן ישראל (או ישמעאל). העתיד הוא שיתן שם ל"מלחמה ההיא", והשם יהיה על-פי מעשינו היום, ממש בשנה הזאת: "מלחמת יש"ע" (תרתי משמע), המשכה והשלמתה של מלחמת העצמאות היהודית, או "מלחמת פלשתיין", המלחמה שעוררה את שאיפת העצמאות הפלשתינית, דחפה את היהודים לתת לה כלים של מדינה, פוררה את האחדות היהודית, ועתה מביאה סכנת פירוק גם על מדינת הקו הירוק. מארץ-ישראל השלמה לפלשתיין השלמה.

בתחרות הזאת יש שני רצים: כל הערבים, ומחצית מן הישראלים-ממוצא-יהודי. המחצית האחרת, חלקה הקטן מגויס לעניין הפלשתיני, וחלקה הגדול "לא בעסק", "מן האו"ם". המירוץ נמשך כבר שלושים שנה כי "למלחמה ההיא" לא היו מטרות-מלחמה. היעדר החזון הציב סימן שאלה לאומי, תרבותי, פוליטי והתיישבותי מעל עתיד מולדתנו העתיקה, ורקן אותה מתכלית קיומה כ"ארץ מובטחת" ו"ארץ בחירה", ויצר ואקום שלתוכו פרצו זרים, והציבו על הארץ סימן קריאה משלהם, ערבי-פלשתיני. לאחר מכן הטיל סימן השאלה היהודי ("כיבוש", "גירוש",

עמוד אש החולך לפני המחנה ומסמן את היעד, שכל הדרכים והאמצעים כפופים לו, שלמענו מפירים את הכללים ומתגברים על הלחצים, ואם איראפשר לבטל את הסתירות – חיים עמן ואין בורחים מהן. מנהיגיה של ישראל הישראלית ומצביאיה הכירו יחדות אסרטיבית, שאינה מעין נספח לציונות החילונית. רק בבני ברק ובמאה שערים הם לא ידעו, שיש ברכבם עוד "מהלך שישי", יהדות אידיאולוגית אקטיביסטית המחוברת לאדמת ארץ-ישראל וצומחת ממנה. היו אלה מעיינות תהום-רבה שפיוכו במעמקים, בנוסח ר' נחמן מברצלב:

אף-על-פי שהם גזלו מאתנו ארץ-ישראל
שהיא ארצנו ונחלתנו
ואין בנו הכוח להוציאה מאתם מחמת פגם מעשינו,
אף-על-פי-כן אנו מתפללים וצועקים...
שארץ-ישראל היא שלנו,
כי היא נחלתנו... מאבותינו
וסוף כל סוף נוציא אותה מידם בעזרת ה'.
כוונתי לארץ-ישראל הפשוטה, הגשמית
עם הבתים והחצרות...

את הערבים הפתיע חיל האוויר, ואת ישראל הישראלית הפתיעו תלמידי הראי"ה קוק, שמהם יצא גוש אמונים. כשהחלה הנהירה הגדולה, החולמת והנפעמת לירושלים, הופתע אבא אבן מן "ההתאהבות הזאת". "יום ירושלים" הוכנס ללוח המועדים של המדינה כעובדה מוגמרת על-ידי תלמידי "מרכז הרב". עוד המדינאים והגנרלים מחפשים "פתרונות" איך להיפטר מן "השטחים", פרצה לה דרך לתוך הרי יהודה ושומרון ועמקיהן, וגם אל התודעה

הלאומית, תפיסה אחרת, לפיה מלחמת השחרור שחררה רק ראש גשר צר לאורך החוף, ובכך אפשרה הקמת מדינה וצבא, כדי להגיע אחרי תשע-עשרה שנים אל היעד הנכסף, לארץ המלכים והנביאים, אל במת החזיון של ספר הספרים, שבה עוצבה הנשמה היהודית, ובתוכם היא עתידה להגשים את עצמה.

"המלחמה היא" לא יצרה יש מאין את השאיפה הערבית לעצמאות פלשתינית. זו התעוררה בראשית הציונות, והיא התשליל שלה. היא גם לא יצרה יש מאין את הפוסט-ציונות, "ציונות" ללא ממד ערכי-חזוני. אך, מלחמת יש"ע העלתה על במת הארץ בהפתעה ציונות אמונית חדשה, שלא הסתפקה במחוזות התפילה והחלום, כי אם נאחזה "בארץ-ישראל הפשוטה והגשמית עם הבתים והחצרות".

ההתנגשות הייתה בלתי נמנעת, ולצד מאוכזביה הגלויים יש בה גם בשורה נסתרת, כי במהלכה נתגבש זהותו של העם היהודי, אשר שב לארץ-ישראל בתהליך יותר קשה ויותר ממושך מסממניה החיצוניים של השבות: בניין, שפה וציוויליזציה, להבדיל מתרבות.

לתוך מלחמת התרבות הזאת נסחפים בעל-כורחם גם החרדים, והכיוון מוכתב בירושלים ובארץ-ישראל שבסידור התפילה.

ימים יבואו ויתברר ש"המלחמה היא" הייתה מלחמת יש"ע ללא מרכאות, אשר תציל את קיומנו וריבונותנו גם במדינת הקו הירוק. אך בכותבי שורות אלה ב"קריית-ארבע היא חברון", די ב"מלחמת יש"ע" עם מרכאות – המלחמה שבכוחה הוכנסנו מן הפרוודור לתוך הטרקלין ■

אליקים העצני

המלך ביבי הראשון, או: בזכות הסטטוס קוו המדיני

מעריצי נתניהו מצרים אמנם על מסירת חברון, עיר האבות, לאש"ף, אבל לטענתם היה זה הכרח לא יגונה, ירושת רבין-פרס. אלא שגם במעשה זה, לאמרו, יצא נתניהו וידו על העליונה. הכיזד! ראש הממשלה ביסס את מעמדו הבינלאומי כ"רודף שלום", הממשיך את דרך קודמיו, ובכך פיזר את החששות כלפיו. זריית חול זו בעיני העולם אפשרה לו את שני הצעדים ההירואיים שעשה, המוכיחים כאלף עדים על דבקותו במשנת ארץ-ישראל השלמה: פתיחת מנהרת החשמולאים והעלייה בהר חומה.

הנה כי כן, יוסיפו בחזות ניצחון, פועל נתניהו על דרך מלחמת ההתשה בה זוכה מי שעצביו חזקים יותר, ומן המפורסמות הוא שעצבי נתניהו ערוגים פלדת אלחלד. האיש יודע היטיב שהמזרח-התיכון הוא ביצה תובענית וטובענית, שכל מי שמנסה לבוסס בתוכה שוקע בה עד צוואר. ועל-כן, הוא עושה הכול על-מנת שכל השומר נפשו ירחק ממנה. לא כל שכן, כאשר שני "הפרטנרים" לשלום, ערפאת מזה ונתניהו מזה, מטריפים את דעתו של הסובלן

נתניהו נותרו עדיין כמה מעריצים מושבעים שדבר לא ישבור את אמונם העיוור בראש-הממשלה. הם מייחסים לו חוכמה מדינית של מניפולטור עילאי המיטיב לצפות למרחוק. שכן, לטענתם, מה שרואים משם (מכס ראש-הממשלה) לא רואים מכאן. נתניהו הוא אפוא מעין מקיאבלי ורישלייה בכפיפה אחת, הרוקח את זממו מאחורי מסך עשן סמיך של מיטע. אסטרטגוס מוכשר וערום המקריב חייל על-מנת לזכות במלכה. מבצע נסיגות טקטיות למען ניצחון אסטרטגי הממשמש ובא. עדייות לכך! למכביר.

לחיצת היד הנלהבת שלו עם ערפאת לא הייתה לדידם חרפה לאומית, להפך, הם רואים בכך פח יקוש שבו נלכד ראש אש"ף. הכיזד? חוגים רחבים ברחוב הערבי, ולא רק הגייהאד האיסלאמי, רואים בערפאת משת"פ מן המניין. לחיצת היד הנלהבת של נתניהו העמיקה את החשדנות כלפיו והדביקה על מצחו תו קלון של בוגד. מעמדו, הרעוע ממילא, התערער ביתר שאת. כך פורר נתניהו את האחדות הערבית.

יש בו, אז מה? הוא ראש-ממשלה ולא שופט בג"ץ, והציבור אוהב מנהיג חזק.

תראה איך שהוא דוחק את הערבים לפינה. הפלשתינים מיואשים. איש לא מדבר אתם, האבטלה בעזה מגיעה ל-40 אחוזים, ערפאת וחבר מרעיו גונבים את כספי הסיוע הבינלאומי, האירופים והיפנים חדלו להעביר כספים לרשות, הקונגרס האמריקני מסרב להעביר את 100 מיליון הדולרים לשנת 1997, תוכנית "הפעמימות" היא לעג לרש, וההתנחלויות נבנות. בייאושם כי רב נותרה להם לערבים שיגרת מעשי טבח, מורשת איתנה העוברת אצלם מאב לבן ובה אין להם מתחרים. אולם, נראה שאפילו מוצא בדוק זה עלה לאחרונה על שרטון. בימים העליונים ההם, די היה להרים אוטובוס או שניים על מנת להשיב את רביך-את-פרס אל שולחן הדיונים.

אולם, למגינת לבו של רב הטבחים עצמו, הנשיא ערפאת, נראה שדווקא בעקבות מעשי הרצח בקפה "אפרופו" ובוואדי קלט, נשתררה דמות האלחוט.

הניסיון (הפתטי יש להודות) לעורר קצת מהומות ברצועה ובחברון זכה בקושי לכותרת בעיתונות העברית. עיתוני חי"ל התעלמו לחלוטין. ערפאת חושש לעבור את הגבול (תרתי משמע). הוא סבור שנתניהו רק מצפה לפרץ של מהומות על-מנת להכניס טנקים לשכם, לטאטא את "המהפכה הפלשתינית" ולהביא קץ ל"תהליך השלום". הלוא היה זה נתניהו שהגדיר את התהליך בספרו כ"תהליך שיביא או למלחמה חדשה ונוראה או לפירוק המדינה בשלבים". ערפאת למד את הספר בעל-פה, והוא כנראה היחיד הלוקח אותו ברצינות.

הוא אשר אמרנו: "נתניהו טוב ליהודים".

... עד כאן גירסת נתניהו על-פי מעריציו המושבעים.

נימת בדיחות-הדעת השורה על הדברים שלעיל אין בה כדי לסתור את המציאות. גם אם יש בתיאור הנ"ל הפרזה, משאלות-לב, הוצאת דברים מהקשרם וראייה חד-צדדית, קשה לערער על הקביעה שנתניהו הצליח לתקוע מקלות בגלגלי "תהליך השלום".

זכות הסטטוס-קוו

אין, לא היה, ולא יהיה בעתיד הנראה לעין, תהליך של שלום בין מדינת-יהודים לבין העולם הערבי. סיבות רבות לכך, ביניהן: השסע הציוויליזציוני, שיטת המשטר, יחסי הכוחות באוכלוסייה ובשטח, הגייהאד כאתוס האיסלאם ובידודה המדיני של ישראל. מכאן, שהמהתלה האכזרית הקרויה בלשון אורוליאנית "תהליך שלום" איננה אלא ניסיון נוסף של "שכנינו" להביא לגימודה של מדינת-היהודים בגבולות 1949 על מנת שיקל להכריתה. כך בדיוק נהג היטלר כלפי צ'כוסלובקיה בוועידת מינכן ב-30 בספטמבר 1938. במינכן נקרעו מצ'כוסלובקיה גבולות בני-הגנה בחבלי הסודטים והביאו לביתורה של צ'כוסלובקיה, זאת למען "השלום", שלא מש מפיו של היטלר ושותפיו. עם אובדן הנכסים האסטרטגיים איבדו הצ'כים את יכולתם להילחם, בני-בריתם מאמש

בין המדינאים. על דניס רוס מספרים שמאז הקאריירה המזרח-תיכונית שלו פיתח אולקוס, שיערו הלבין וחיי הנישואים שלו התערערו. מרטין אינדיק, מאז בחירתו של נתניהו, החל להתחנן שיעבירוהו מכאן, ולו גם לוולטה עילית. תחננוניו זכו סוף סוף לאוזן קשבת, והאיש יימלט מכאן בעוד חודשים ספורים. מדלן אולברייט שומרת נפשה מכל משמר ומסרבת בתוקף להתקרב לאזור. קלינטון, השקוע עד צוואר בפרשיות זנונים משל עצמו, נשמר מפני "בני הזונות", כהגדרתו, של המזרח-התיכון. אפילו מגיל מרטינסו, שגריר האיחוד האירופי לאזור, מי שהוכיח היפך-אקטיביות יוצרת בתחילת דרכו, שקע לאחרונה בייאוש קטטוני.

להשלמת התמונה יש להוסיף את לבו החולה של אסד, את הסרטן המכרסם בחוסיין, ואת ההקצנה האיסלאמית במצרים המאיימת על שלטונו של מובארכ.

מי נשאר? בנימין נתניהו. המלך הבלתי מוכתר של המרחב השמי. הקיסר ביבי הראשון. המנהיג היחיד היושב בכיסאו לבטח בין האוקיאנוס האטלנטי לבין המפרץ הפרסי, ואף יותר מכך: בין בית ז'בוטינסקי לכפר המכביה. ביבי, ולצדו שר החצר, המוציא אל הפועל, אביגדור ליברמן, מי שקרבת משפחתו לרספוטין (וראה את הדמיון המפליג בין השניים) הוכחה מזה כבר.

"ותראה איך שהוא מנקה את השטח סביבו", יוסיף המערץ המצוי בקריצה. וכך, עם סילוקו של מרידור פסו אחרוני הנסיכים מן הארץ. כך נפטר נתניהו באחת הן מאיומים על כיסאו, והן מאחרוני המוהיקנים בעלי עמוד-שדרה: עוזי לנדאו, בני בגין, וכאמור דן מרידור. נכון, נשארה עוד לימור ליבנת, אך גם את "לבנת החבלה" הזאת יידע נתניהו לפרק במועד.

דורי גולד? מן הרגע שהחליט להתייחס ברצינות אל המו"מ עם הפלשתינים נבעט אל השגרירות באו"ם, ואת מקומו תפס סמי מולכו, עורך-דין ממולח המיטיב להרחיב את הדיבור על כך שאין לו מה לומר. דוד בר-אילן? נכון, זכור שהיה שם מישהו בשם זה, אך נראה שהוא היגר לאיי גלפגוס.

אישי האופוזיציה? אם נותרו כאלה, הם צללו בתהום הנשייה. פרס, לאחר שנכשל בחיזוריו אחר נתניהו וממשלת האחדות, ולאחר אובדן ראשות המפלגה (גם סוגייה זו נזקפת לזכותו של ביבי), ספק אם יזכה בתפקיד מוזכ"ל האו"ם שהועיד לעצמו. אפילו לאה רבין ויתרה על כהונת נשיאת המדינה והיא מתקיימת עדיין, פה ושם, רק מהכפשת שמו של נתניהו. והיכן כל כוכבי האתמול: ביילין, מרום, שריד, בורג, סנה? רוב הציבור לא יידע להבחין ביניהם לבין שחקני בית"ר ירושלים.

שמו של אהוד ברק אמנם נזכר בחטף בעקבות הסערה-בכוסים שחולל, אולם מאז שנבחר לראשות המפלגה גויס אף הוא אל מנזר השתקנים.

וכך נותרה האנושות הדוויה עם ביבי. בוקר, צהריים, ערב, העולם מלא כבודו. הפלא ופלא כיצד הוא מתמרן את התקשורת. חבורת שמאלנים קשוחה זו, היודעת את סוד הרצח-בהשתקה, יוצאת מעורה ומכליה על-מנת להביא את דבר האיש לאוזני הציבור.

מכפיישים אותו? מוציאים את דיבתו רעה? והלוא היא הנותנת. מן המפורסמות הוא ש"העם נגד תקשורת עוינת", ואם זו מעלילה עליו, סימן מובהק הוא שאין בו מתום. ואי

בגדו בהם, בריתות חתומות היו לאות מתה, וב-14 במרץ 1939 כבש הוורמכט את צ'כוסלובקיה מבלי לירות ירייה אחת. סאדאת, מעריצו של היטלר ותלמידו המובהק, הבין זאת היטב כאשר שב וטען שהסכמי קמפ-דיוויד נועדו בראש ובראשונה "להשיב את היישות הציונית לגודלה הטבעי", ולפיכך "אין כל הבדל ביעד האסטרטגי בינינו לבין שאר אחינו הערבים".

הלקח ההיסטורי של צ'כוסלובקיה חייב להיות נר לרגלי מדינת-היהודים. את זאת הבינו היטב ראשי המדינה עד מנחם בגין. גולדה מאיר כתבה:

מעולם לא הטלתי ספק ולו גם לרגע, שמטרתן האמיתית של מדינות ערב הייתה מאז ומעולם, ועודנה גם כיום, להשמיד את מדינת-ישראל השמדה מוחלטת, ושגם אם היינו נסוגים הרחק אל מעבר לקווי 1967 לאיזו מובלעת זעירה, עדיין היו מנסים להשמיד אותנו... מחובתנו להודות באמת הזאת. מחובתנו להבהיר זאת לכל בעלי הרצון הטוב הנוטים להתעלם ממנה. אנו צריכים להתייצב מול האמת הזאת בכל חומרתה, כדי שנוכל להמשיך ולגייס מקרבנו ומקרב העם היהודי את כל המשאבים הדרושים להתגבר על אויבנו.¹

"תהליך השלום", על-פי תומכיו, "הוא תנאי לקיומה, שלומה ורווחתה של מדינת-היהודים" (שמעון פרס, במבוא לספרו "מזרח-תיכון חדש").

האמנם?
אם להתבונן בהיבט היסטורי רחב, ואם לשפוט על-פי חמשת העשורים לקיומה, ישראל היא הצלחה מרשימה, אשר ספק אם ניתן למצוא דוגמתה בהיסטוריה המודרנית. ישראל של היום, עם 17,000 דולרים תמ"ג לנפש, היא אחת מ-15 המדינות העשירות בתבל. זאת, למרות חמש מלחמות והחרם הערבי, אשר גרעו ממנה 3 עד 5 שנות תמ"ג. חשבון פשוט מוכיח שאילמלא גרעון קטלני זה הייתה היום מדינת-היהודים המדינה העשירה בעולם.

ישראל מצויה בצמרת המדינות הבתרת-עשייתיות, עם הייצור הגבוה ביותר לנפש בתעשיות עתירות מדע. הפוטנציאל הטכנו-מדעי שלה לנפש הוא הגבוה בעולם, ואף במספרים מוחלטים ישראל היא מעצמה בסדר-גודל בינוני העולה על מדינות כמו הולנד, בלגיה או שבדיה.

השוואה בין צמיחת התוצר הלאומי של ארבע מדינות ערב המקיפות אותנו לבין ישראל, היא עדות לברכה שבסטטוס-קוו המדיני. בשנות ה-50 היה התמ"ג של ישראל רבע מכלל התוצר של מצרים-סוריה-ירדן-לבנון. ערב מלחמת ששת הימים היחס הגיע ל-50 אחוזים, בראשית שנות ה-80 ל-85 אחוזים. היום עומד התוצר של 5.5 מיליון ישראלים על 100 מיליארד דולרים, בעוד ש-86 מיליון מצרים, סורים, לבנונים וירדנים גם יחד, מייצרים 85 מיליארד דולרים.

ניתן לומר בוודאות מלאה שפוטנציאל הסיכון הקיומי על ישראל בימי "שלום" עולה על זה של דמוקרטיה מובהקת דוגמת בריטניה וארה"ב בימי מלחמה. אך, ישראל מעולם לא הקימה מחנות ריכוז בשטחה למיעוטים המזוהים עם האויב, כפי שעשו זאת האמריקנים במלחמת העולם השנייה, ולא הטילה חוקי חירום דרקוניים כלפי זרים דוגמת בריטניה.

הנה כי כן, בהתחשב באילוצים ובתנאים בהם מצויה מדינת-היהודים, ישראל היא דמוקרטיה למופת.

לעומתה, מבוססים משטרי העריצות שסביבה בעוני מרוד, שחיתות, ופיגור, רחוקים שנות אור מרווחת הפרט ומחירותו שמעניקות הדמוקרטיה המערבית, שישראל היא בשר ומבשרן.

יש לקוות שנתניהו מבין זאת, וכי יידע לקטוע את "ריצת האמוק לקראת איבוד לדעת לאומי..." (המיליס הן שלו בספרו "מקום תחת השמש"), וישיב את ישראל אל דרך השפיות של סטטוס-קוו מבורך. אם כך יעשה, ואם זה פירושה של מדיניותו מאז עלה על כס השררה, ייסלחו לו כל מעשי הנבלה והאיוולת, קטנים כגדולים, ושמו עוד יירשם באותיות של זהב בדברי ימי ישראל² ■

★ ★ ★

על קלושמרל ועל Ost Juden במערב השומרון

היישובים אלקנה, שערי-תקווה ועץ-אפרים שעל כביש חוצה-שומרון, סמוכים זה לזה. שני ק"מ מהם מערבה שוכנת אורנית.

אורנית, למגינות לבו של יו"ר המועצה המקומית, נמצאת רובה ככולה בעברו המזרחי של הקו הירוק, ורק השוליים הצפוניים-מערביים של היישוב נמצאים בשטח ההפקר, מטרים ספורים מעברו המערבי של הקו.¹ בין שערי-תקווה לבין אורנית שוכן הכפר הערבי עזון, אשר כל תושביו מוצאים את פרנסתם ביישובים היהודיים. איחוד מוניציפלי של ארבעת היישובים למועצה מקומית אחת משרת את

המגמה של משרד הפנים לצמצם ככל האפשר את מספרן של המועצות המקומיות. מגמה זו בולטת על רקע העובדה הגיאוגרפית שמדובר בשלושה יישובים צמודים והמרחק עד הרביעי, אורנית, הוא שני ק"מ.

אם יתבצע האיחוד, יחסוך משרד הפנים (קרי משלם המיסים הישראלי) כסף רב, וניתן יהיה לסיים את סוף סוף את ההתנצחות הקטנונית סביב כמה גושי קרקע עליהם קיים ריב מזה שנים בין אלקנה לשערי-תקווה.

כמקובל בין יישובים שכנים, בעלות על שטחי קרקע גדולים נמצאת במחלוקת. מן המחלוקת מתפרנסים

¹ בספרה האוטוביוגרפי חיי, ראה פרק המבוא, ספריית מעריב, תל-אביב 1975.

² העורך ער לצליל האירוד ני שבשפט אחרון זה.

¹ אופיינית הייתה כותרת הרשימה בנדון בהארץ: "משרד הפנים יוזם אי-חוד של היישוב אורנית עם שלוש התנחלויות. אורנית היא "יישוב", שערי-תקווה ואלקנה ועץ-אפרים הן "התנד-ליות".

בינתיים עורכי־דין ובוררים למיניהם. הערבים (אותם הערבים ממש שמכרו את הקרקע לפני 15 שנים) נטעו בינתיים עצי זית על השטח, ועד שהיהודים יחדלו מלמרוט זה את שערותיו של זה ממילא לא יישאר דבר מחזקתם על השטח.

איחוד ארבעת הישובים תחת קורת גג של מועצה אחת היה משמיט את האינטרס הפרטיקולרי בנושאי הקרקעות (הנאמדים באלפי דונם), ובתוך זמן קצר ניתן היה להכפיל את אוכלוסיית האזור ל-25,000 נפש מתוך ה-13,000 בקירוב של היום.

אולם, כל החשבונות הני"ל, כבדי-משקל ככל שיהיו, מתגמדים לנוכח השיקול הלאומי.

סוד גלוי הוא שבין תחביב שרטוט המפות של היהודים – ויהיו אלה ה"נפות" של אריאל שרון, "הפעילות" של נתניהו או "גושי ההתיישבות" של ביילין-איתן – לבין המציאות בשטח, כל קשר הוא מקרי לחלוטין. וגם זאת בלשון של המעטה. שכן, בעוד היהודים מציירים מפות, קובעים הערבים עובדות בשטח ברוח הציונות המפא"ית של דונם ועוד דונם, עז ועוד עז.

שטחי A, B ו-C הם מזה זמן מילים ריקות וביטוי להונאה העצמית של ישראל. בכל הכפרים הערביים בשטחי A בהם קיימת לכאורה שליטה ישראלית גמורה, שולט בפועל מנגנון המשטרה של ערפאת. חיי התושבים בהם כפופים לכל דבר ועניין לוועדות ההלם של הרשות, כולל גביית מיסים ורצח של המסרבים ללכת בתלם.

תושבי ההתנחלויות, לעומת זאת, כולאים בין גדרות הגיטאות שלהם (בריכות השחייה, אדניות הפטוניות והטיפוח הסביבתי אינו סותר את עובדת היותם גיטאות), ולא העזו מזה זמן רב להוציא את אפם מחוץ לגדר. רק הכביש אל העיר הישראלית הקרובה הוא עורק החיים שלהם אל מדינת-היהודים.

איחוד ארבעת הישובים היה יוצר שטח מוניציפלי של 40 קמ"ר בקירוב, המחובר אל ישראל מחד-גיסא, ויוצר את הגישה – שהיא צורך קיומי – לכלל היישובים היהודים עד אריאל ותפוח מאידך-גיסא.

כפי שהוסבר ב**נתב** שוב ושוב, כביש חוצה-שומרון הוא ציר התנועה האסטרטגי מס' 1 של ישראל למקרה של פרוץ מעשי איבה במזרח. מן הטעם הזה נבנו משני צדדיו יישובים יהודיים, החל בשערי-תקווה במערב, עבור באריאל בואכה תפוח ועד עמק הירדן. רק כפר ערבי גדול אחד יושב על הכביש, והוא בידיה.²

אולם מעבר לכל השיקולים הכבדים שלעיל, קיים שיקול מדיני ראשון במעלה, והוא עמדתה של ישראל במאבק על יש"ע. בשלב זה עדיין קיים קונסנזוס רחב המאחד את רובו הגמור של הציבור (וראה מפת ביילין-איתן) בדבר

² וגם מכשול זה יסולק עם השלמת חוצה-השומרון העוקף.

³ קווי שביית-הנשק הם קווים ארעיים מעצם הגדרתם, הבאים לקבוע את מיקום הצבאות בשלב החתימה על ההסכמים. הנה כי כן, אפילו על-פי המשפט הבינלאומי (שלא לדבר על החלטה 242 רשאית ישראל לשנות את גבר לה המזרחי על-פי צורכי ביטחונה.

ההתנגדות לשיבה אל קווי שבית הנשק מ-1949.³ יתרה מזאת, אם מחפשת ממשלת-ישראל אחיזה לשם כך בהסכמי אוסלו, אפילו באילן זה ניתן להיתלות (תרתי משמע). שהרי, סוגיית "ההתנחלויות" איננה מוגדרת בהם באופן חד-משמעי.

אילו נהגה ישראל כמשתמע מן האינטרס הלאומי של עצמה, חייבת הייתה לכפות מיד איחוד מנהלתי על ארבעת היישובים ולספח את השטח. בכך היה נקבע תקדים הנסמך עדיין על הסכמה לאומית, לפיה בשום מקרה ישראל לא תשוב אל גבולות שביתת הנשק מ-1949. למותר לציין שהפלשתינים היו מעוררים מהומות, הקהילייה הבינלאומית הייתה מגנה והשמאל הקיצוני היה משתולל. אולם, ברוח דבריו של בן-גוריון, "לא חשוב מה שהגויים אומרים, חשוב מה שהיהודים עושים", ישראל הייתה בכל מקרה יוצאת וידה על העליונה, בעיקר אם היה נסתם הגולל על התהליך המדיני. אלא שבימים אלו נתהפכה קביעתו של בן-גוריון והגויים הם אלה שעושים, היהודים בקושי מדברים, ופרשת איחוד ארבעת היישובים היא אזור עצוב לכך.

שר הביטחון מתנגד בתוקף לאיחוד מחשש למהומות בשטח. ראש-המועצה המקומית באורנית, צביקה מה-יפית (כך שמו המשעשע משהו של האיש) מתנגד בתוקף, שכן הוא חרד למעמדו. יתרה מזו, כל זיהוי בין אורנית, בבת-עיינו, עם "המזרחיים בגדה" – שערי-תקווה, אלקנה ועץ-אפריים – מדביק על אורנית תו קלון של "התנחלות", ר"ל. הנה אפוא גירסה ישראלית של ה-Ost-Juden.

ח"כ ניסן סלומיאנסקי, היו"ר הוותיק של המועצה המקומית אלקנה, מתנגד בכל תוקף, מחשש למעמדו. אלקנה הוא יישוב דתי מחלוצי גוש אמונים, ומה לו ולשערי-תקווה המעורבת, שלא לדבר על אוכלי הטרופות של אורנית אשר בברכה שלה מתרחצים בעת ובעונה אחת גברים ונשים יחדיו.

שערי תקווה אינה מועצה-מקומית, אך בשל גידולה המהיר היא צפויה להיות כזאת בתוך זמן קצר. חמשת הפונקציונרים של הוועד המקומי מצפים בכיליון עיניים ליום זה. אם לא כן, הם עלולים לאבד את פרנסתם. מובנת אפוא התנגדותם הנחרצת לאיחוד.

ורק עץ-אפריים, על 150 משפחותיה, שאין לה (לפי שעה לפחות) מה להפסיד, טרם הטילה וטו על האיחוד.

מול קואליציה זו של תבוסתנות מדינית, קטנות-מוחין, חשבוניות אישיים וכסילות פשוטה, הרים שר הפנים ידיים וביטל את תוכנית האיחוד. הנה כי כן, משלם המיסים ימשיך לממן את מי האפסיים של גיבורי הקלושמרל של מערב השומרון, ועם ישראל ישמוט מידי הזדמנות פז מדינית ■

★ ★ ★

למחרת התבוסה שספג בכינוס מפלגתו שהשליכה אותו לכלבים, מיהר פרס לרמאללה. שם מצא נחמה בזרועות ידידו הוותיק ועמיתו לפרס נובל לשלום, "הנשיא" יאסר ערפאת. פרס, מקפיד על התואר "נשיא" בפגישותיו עם ערפאת, שכן לידו מדינה פלשתינית קיימת דה פקטו. יום קודם לכן קרא ערפאת מעל גבי מסך הטלוויזיה של הרשות הפלשתינית בעזה לחיסולה של ישראל, מעשה שהוא אצלו דבר של יום ביומו. תחת הנהגתו של ערפאת נרצחו מאז אוסלו 280 יהודים, מחציתם ילדים, חלקם הניכר בפקודתו, כולם בברכתו הנהלת. ערפאת מחויב על-פי חוקת-אמנתו להשמדת מדינת היהודים, וסמלה הרשמי של הרשות, התלוי בלשכתו בעזה על רקעה הוא מצטלם עם אורחיו, הוא מפת ארץ-ישראל המערבית ללא זכר של מדינת ישראל בתוכה. הנה כי כן, תופעה מרתקת זו של מנהיג יהודי המתחבק עם תליין עמו, מי שתכלית קיומו היא חיסול מדינתו של שמעון פרס, דורשת הסבר לא בנבכי הפסיכופתולוגיה של שמעון פרס אלא של העם היהודי.

14.1.97. נתניהו וערפאת בפגישתם במחסום ארו.

לאחר שמסר נתניהו את חברון לערפאת לחצו השניים זה את ידו של זה בלבביות מופגנת. נתניהו ראה לציין ש"אי ההבנות בינינו סולקו", וערפאת ראה להשיב: "אני איתך לאורך כל הדרך" (על-פי "ידיעות אחרונות" 15.1.97). ואכן, יהיה ראש אש"ף עם נתניהו לאורך כל הדרך. דרך ירושלים – שנתניהו האיץ בה את תהליכי חלוקתה והפיכתה לבריה פלשתינית, דרך ההפרה הגורפת של כל ההתחייבויות – שנחתמו על ידי ערפאת בתמורה להפקרת חברון (הסכמים שהיו אות מתם בטרם יבשה הדיו, ונתניהו כמובן ידע זאת במעמד החתימה), דרך החרבת היישוב היהודי בחברון (נתניהו יטען ל"פיקוח נפש"), דרך הקמתה של מדינת אש"ף – שנתניהו הכיר בה במגומם, דרך מסירת הגולן לאסד – עמו יש לערפאת הסכם לשיתוף פעולה צבאי... ועוד הדרך ארוכה.

22.6.97. יצחק שמיר, אחרון המנהיגים הציוניים.

רק לאחר הפצרות רבות ומבוכה גדולה הסכים שמיר להתייצב ליד נתניהו בטכס לזכר חללי אלטלנה. שמיר לא יימנה על גדולי המנהיגים של המאה, אך בהשוואה לממשיכיו על כס ראש הממשלה מקבל האיש ממדים צירציליאנים. המהתלה האכזרית הקרויה "תהליך השלום" מוטטה את עמוד השדרה של שלושת ראשי הממשלה מאז שמיר. הללו הפכו לגיבורי פארסה הבוגדים בתכלית חייהם. השבר הלאומי גבה מחיר אישי כבד. רבין ז"ל הביא על עצמו את מותו, לאחר שקרע לגזרים את אחדות האומה שהיא תנאי להישרדותה של ישראל. פרס סולק אל הכפור ולא נותר לו אלא למצוא נחמה בזרועותיו של ערפאת. נתניהו, מי שדיבר על הסכמי אוסלו במושגים אפקוליפטיים של חורבן ודאי, הוא המוציא אותם אל הפועל ומביא על עמו את האסון מפניו הזהיר לפני הבחירות ובזכות אותה אזהרה זכה בכס ראשות הממשלה. הכלאה זו של חולכת שולל ואופורטוניזם היא סימן ההיכר העיקרי של ראשי הממשלה מאז יוני 1992. מכאן הגענו לשמיר, האיש שלא מרמה אותך במשקל, כבד הפה והשקול, תוכו כברו והוא נאמן לדרך, לעמו ולמולדתו.

עיתונות בשירות האויב. צילום שער אקראי בהארץ (10.12.96)

התקשורת הישראלית ברובה הגדול היא מכשיר בידי האויב ובכך היא באה למלא את החסר בתקשורת הערבית. כותרת כגון "רופאים במדינה הציונית מוריקים איידס לילדים פלשתיניים" ("אל-אהרס", קהיר) המציגה את עומק השנאה הערבית בפן הבוטה והפרימיטיבי שלה, היא מעבר לכומר הספיגה של הישראלי המצוי. מה גם, שכותרת מן הסוג הזה עלולה לעורר בו זיכרונות מודחקים ולהעלות הרהור שני בדבר היעד האמיתי של "תהליך השלום". באה אפוא התקשורת העברית ומציגה בפניו את המסר הערבי בשטיפת מוח מתוחכמת הרבה יותר, במינן הנכון לטעמו של הישראלי המצוי שלנו. אין כ"הארץ" למלאכה זו.

שני קלגסים קשוחים וחמורי סבר תמושים ברובי סער. לצדם תלמיד, כלי מלאכתו בידו, וערבי קשיש הפותח בזהירות את דלת ביתו חדל. הניגוד המושלם שבין שני היודו-נאצים מזה לבין תמימות הנער ומצוקת האורח מזה היא מלאכת מחשבת, הן משום שהצילום אוטנטי (קרוב לוודאי, אף כי פרובוקציה וצילום מבנים הוא לחם חוק בתקשורת, בעיקר בטלוויזיה), והן משום שהוא מעלה את זכר הגטו בשואה. אכן, זידנוב (אשר חלק לא בלתי מבוטל של כתבי "הארץ" הם יוצאי חלציו האידיאולוגיים) לא היה עושה זאת טוב יותר.

אז מה מחירו של הגולן?

- ג. כ-20 מסוקי יסעור, או דומיהם, לתגבור הובלת סער.
- ד. חטיבת טילי נ.ט. קלה יבילת אוויר.
- ה. שתי טייסות F-15 לתגבור יכולת הלחימה בטייל קרקע-קרקע, ופיצוי על קיצור טווח ההתרעה ועל חוסר מודיעין מדויק בזמן אמיתי לגבי תקיפות אוויריות סוריות בגובה נמוך מגבעות הגולן (לאחר אובדן התלים, על אף, או בשל, מגבלות AWACS).
- ו. כסוי מודיעיני של 24 שעות ביממה, כולל זרבה במקרה של תקלה, על שטחי סוריה הרלוונטיים ממטוסי AWACS, כולל מערכת העברת נתונים מוצפנת למטכ"ל וליחידות בשטח.
- ז. הגברת ההגנה נגד טילים בליסטיים על-ידי מל"טים (מטוסים ללא טייסים) חמושים, ארוכי טווח ושהות, שיבצעו יירוט טילים בשעת שיגור – B.S.I. (ביות אינפרה-אדום) וכן הגברת מערכת "החץ".
- ח. תגבור מערך המזל"טים לסיור ולוחמה אלקטרונית.
- ט. תחזוקה, אימון ובסיסים עבור כל הנ"ל, יום-יום, שנה-שנה.

חשבון גס מאוד מצביע על הוצאות רכש של כ-20 מיליארד דולר או יותר, שיבוצע במשך כארבע-חמש שנים לפחות, והוצאות תחזוקה ואימון שנתיות (כ-20 אחוזים מערך הכוח בשנה) של עוד כ-5 מיליארד דולר.

פירוש הדבר שוויתור על הגולן, תוך ניסיון לפצות את כוח ההרתעה הישראלי עבור אובדן היתרונות הטופוגרפיים, המודיעיניים, הגיאוגרפיים והפסיכולוגיים (נכונות סורית להסתכן או הכרח ישראלי במלחמת מנע), יעלה למדינת ישראל או לתומכיה כ-30 מיליארד דולר או יותר, בתוספת הוצאה שוטפת נוספת של 5 מיליארד דולר לשנה לאחזקה ואימון.

גם במקרה שיוחלט על כך, אין לפנות את הגולן בטרם הושלמה בניית הכוח המפצה, וכן בניית הערים/מושבים/קיבוצים החליפיים ומשקיהם.

קשה לצפות שישראל תוכל לשאת במעמסה זו לבדה, וסביר להניח כי השותף הבכיר יידרש להיות ארה"ב. ייווצר מצב מוזר שבו על ארצות-הברית לשלם עשרות מיליארדי דולרים כדי להפוך את ישראל מנכס לנטל ביטחוני – והכול יודעים איך מתייחסים לנטל.

כל אלה תמורת מה? אם זה תמורת "ניגוב חומס בדמשק", האין זה מחיר מופרז? ■

יואש צידון-צ'אטו

מו הרמטכ"ל אמנון ליפקין-שחק, וכמו ארבעת הרמטכ"לים ששירתו לפניו (בעת היותם בתפקיד), וכמו דעתן של שלוש משלחות הפנטגון ומשלחת המטכ"ל הרוסי (1992), סבור גם כותב שורות אלה שאין לגולן תחליף בעת מלחמה. כלומר, שוויתור עליו פירושו הגדלה ממשית של הסכנה להיכשל במלחמה, וגם הסתברות גבוהה ביותר של הקזת דם ישראלי רב מאוד, שלא יוקז אם נחזיק בגולן בעת מלחמה.

אלא, שעל אף הדעות האמורות אין הכותב מרגיש פטור מהמחשבה: "טוב, ניח שביילין או ברק שהוברק מחדש¹ יחזרו לשלטון ויחזירו את הגולן לסורים, מי במחשבה תחילה ומי במחשבה בדיעבד, אגב ניסיון לפצות את תושביו מבחינה חומרית, ואגב ניסיון לשמור על רמת הרתעה סבירה על-ידי מתן פיצוי בנשק תמורת אובדן העמדות האסטרטגיות החיוניות. אבל כמה זה יעלה?"

את החשבון לפיצוי התושבים עשתה פרופ' נורית קליות מאוניברסיטת חיפה, תומכת או חברת מר"צ אקטיבית, אשר בשל כך לא תהיה חשודה בהגזמה "לטובת" הימין. נקבל את נתונה: העתקת היישוב העברי בגולן ויישובו מחדש בשטח שממערב לקו הירוק, שטח שלא אותר עדיין, תעלה, אומרת קליות, כ-10 מיליארד דולר, מבלי להתייחס לעלות שברון-הציונות ושברון-הלב ותוצאות נלוות אחרות. 10 מיליארד דולר נטו.

אשר לפיצוי הצבאי, זה חייב יהיה לספק מודיעין טקטי ואסטרטגי קרקעי ואווירי, וכן שליטה של 24 שעות ביממה, בתדירות גבוהה יותר כאשר הסורים יהיו על קו הירדן והכינרת. כוח צה"ל חייב יהיה לספק מענה לאיום מטווח קצר בהרבה ומגובה על-ידי טופוגרפיה עדיפה באופן מכריע לטובת הסורים (הגולן), ומענה לאיום חמור יותר בטיילים בליסטיים כשיד הסורים קלה יותר על ההדק, משום שדמשק אינה מאוימת יותר בזכות הרחקת היהודים, ומענה לצורך לכבוש מחדש את הגולן מול ברית סורית-עיראקית, אם המצב יחייב זאת.

התרגום הממשי של הפיצוי הצבאי האמור מסתמן, בקירוב, כדלקמן:

- א. תוספת של שתי אוגדות ממוכנות חדשות ובהן כ-500 טנקים. האוגדות תמוקמנה, בכוננות גבוהה להסתערות על הגולן, מעבר לטווח הארטילריה והתצפית הסורית מהגולן.
- ב. כ-100 מסוקי תקיפה אפאצ"י המיועדים לעצירת "הפתעה" סורית של תפיסת "אזור מפורז" בגולן, אם יוסכם על דבר כזה.

¹ ברק טוען שהוא ירש את רבין, ורבין הומר"צ, כי דוע, ללא הכר. אז ברק "יוברק מחדש".

ישראל בעיני שכנותיה – אנטישמיות ערבית בכתב ובאיור

אל-שורוק / נסיכויות המפרץ, 5.5.97 אל-מג'ד / ירדן, 13.1.97

ה שבועון אל-שורוק, המדווח מקהיר, מביא מדבריהם של אמנים, מחזאים וסופרים מצריים, המבטאים את יחסם כלפי ישראל והנורמליזציה עמה, והמציגים את קווי דיוקנו של הטיפוס הישראלי בסדרות הטלוויזיה במצרים.

להלן הטקסט כלשונו.

התסריטאי מחסן זאיד, אשר נפצע במלחמת יום הכיפורים, אמר: "אני בז לטיפוס הישראלי ומתנגד לכל סוג של נורמליזציה". זאיד, אשר כתב את סדרת הטלוויזיה "עושה הלהטים" (או "הערמומי"), ציין כי מטרת הצגתו של הטיפוס הישראלי בסדרה זו הייתה להציג את המציאות כפי שהיא, וכן כדי להתריע ולהזהיר. לדבריו, הטיפוס הישראלי בסדרה מופיע כאדם קר-רוח, אנטיפטי ומעורר סלידה: "היהודים באו במטרה לשחק בפילוגינו ובמשברינו הכלכליים והמדיניים. הנוק שהוסב לכל מי שהסכים לקיים קשר עמם גדול".

האמנית מעאלי זאיד אמרה: "אני שונאת אותם מאוד והם מעוררים בי בחילה. כאשר אני רואה אותם עוברת, בגופי צמרמורת". עוד אמרה: "המסר של הסדרה 'עושה הלהטים' הוא, שאם יזנחו הערבים את חילוקי-הדעות שלהם ויתאחדו, לא יהיה עוד מקום לישראל בינינו".

הסופר אסאמה אנוור עכאשה אמר: "אני נמנע מלבקר בסיני כיוון שנוכחות היהודים השחיתה את יופיו. עם מי, אם כן, נכון נורמליזציה?" לדבריו, הסדרה "ערבסק" אותה המחזי, הוכיחה שקוננויות ציוניות נרקמות בפועל נגד המדענים המצריים, והסדרות "לילות אלחלמיה" ו"זייניא" חשפו את העובדה שהיהודים חיו במצרים כאזרחים מצריים, אך הם "הם בגדו בנו והפכו לאויבינו המושבעים". עוד אמר: "בכתבי לא הצגתי את הטיפוס היהודי או הישראלי כפי שאני מציג דמויות נוצריות. נהפוך הוא, הצגתי את היהודים כבוגדים וכפייטובה, ובתקופה אחרת, כאנשי 'מוסד'. אני חוזר ומדגיש כי במוקדם או במאוחר עימות מצרי-ישראלי הנו בלתי-נמנע".

המפיק ג'ימאל עבד אלחמיד הביע את שנאתו ומרירותו כלפי היהודים באומרו: "הציונים רצחו את אחי ואת חברי במלחמת ההתשה". כן הדגיש כי "על הציבור להתודע לתולדות האיבה בין מצרים לציונים".

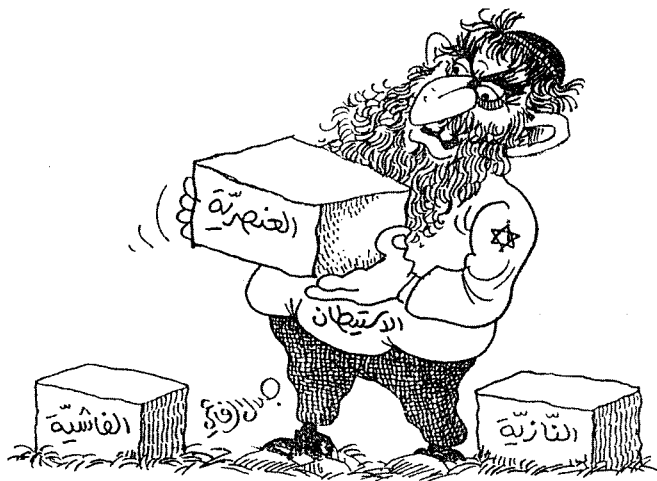
האמן עזת אבו עוף אמר: "אני מרגיש מחנק ובחילה אם אני רואה במקרה אחד מהם". הוא הדגיש את הצורך בכך שהמחזות יביעו התנגדות למציאות הנוכחית, בצינו כי "היהודים, במקביל, מציגים את המצרים ואת הערבים באור שלילי".

ע ורד השבועון אל-מג'ד, פחד אלרימאוי, כותב בטורו בעיתון:

מזמן לא חזינו בפעולות ג'יהאד, הקרבת-נפש ונקם, כמו אותן פעולות שזעזעו את ירושלים, אשקלון, חדרה, בית-ליד, תל-אביב וכפר-דרום, ואנחנו המתנו בשקיקה ובקוצר-רוח להן. לכן, כאשר הגיע יום ה', ה-9 בינואר 1997, נשמנו לרווחה והציפה אותנו רוח של אופטימיות ותקווה שיפרוץ גל חדש של פעילות פידאית, אשר תפיל את הציונים בפח שטמנו לאחרים ותחדור אל תוך חברתם ויישוביהם.* כבר חודשים אנחנו מייחלים לפעולות איכותיות כאלה, אשר מעודדות את הרוח העממית, מחדשות את הנחישות להיאבק, מעלות את המוראל הערבי, דוחקות את האויב הציוני לעמדת הגנה, ממוטטות את התיאוריות הביטחוניות שלו ומשבשות את תהליך הכניעה.

מאז פגת שארם-א-שייח' נראה היה שהאויב נטל לידיו את היוזמה, בעוד שגורמי ההתנגדות והג'יהאד הפלשתיני נסוגו ופנו לטפל במשברים הפנימיים שלהם, מה שאפשר ל"מוסד" להכות בחברון, בבירות ובדמשק, ולגייס סוכנים בקהיר, בבגדאד ובעזה. גילויי הגבורה של חיובאללה בדרום-לבנון היו פעולות הג'יהאד הערבית היחידות שהתקיימו במהלך החודשים הארוכים שחלפו מאז פגת שארם-א-שייח', ואשר היו גדושים בפשעים ציוניים וטוקפניים. זאת, כיוון שהמשוואה הופרה במידה רבה

* הכוונה לפיצוץ מטען בתחנה המרכזית הישנה של תל-אביב.

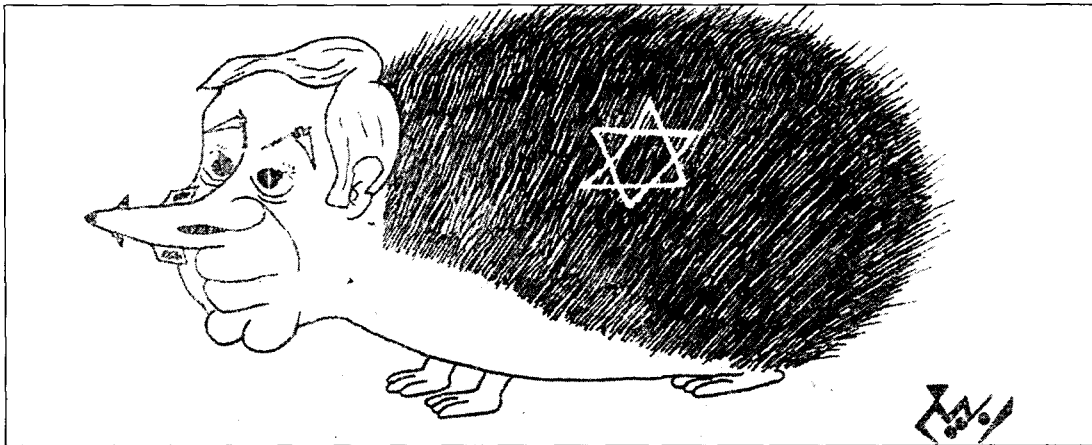

אל-ראי / ירדן, 13.3.97

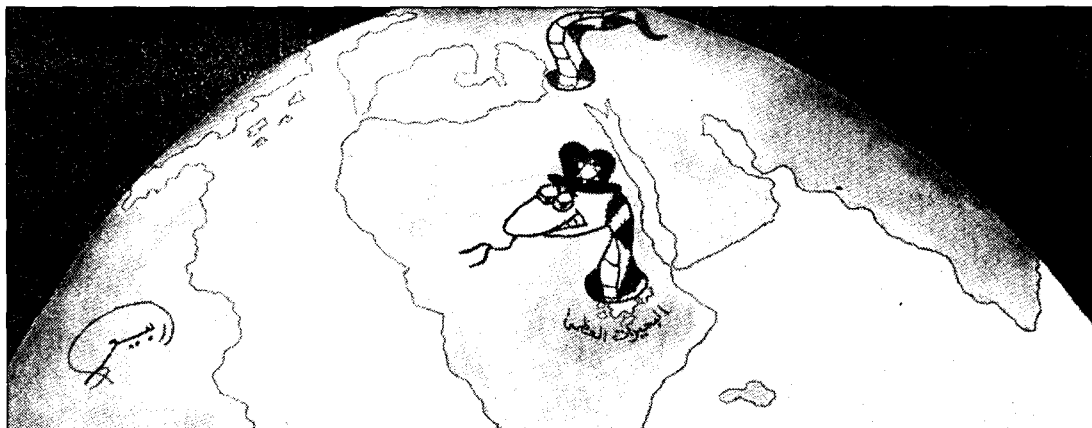
המפלגת הישראלית היא גזענות, התנחלות, נאציזם ופאשיזם.

כפי שצוין מספר פעמים רב מעל דפי נתיב, אל-ראי, העיתון הבכיר בירדן, מצוי בבעלות משפחת המלוכה. הקריקטורה הופיעה ביום טבח שבע הילדות בנהריים. ממשלת ישראל לא הגישה כל מתחה (לא על הקריקטורה זו ולא על אין ספור דומות לה, ולא על רצח 7 הילדות).

★

עכאט / סעודיה, 26.3.97. ללא מילים

עכאט 14.12.96. ללא מילים

נתניהו בדמות חולדה. החולדה, יחד עם הנחש, העקרב, הארבה והמקק שייכים לקבוצת בעלי החיים בפולקלור הערבי, שנועדו להשמדה, האופייני לחברה אגררית. מוטיב הזואומורפיה, בו מופיע היהודי (על-פי רוב ראש הממשלה כסמל לכלל הישראלים) באדם אחד מבעלי החיל הניל, הוא מן האופייניים בקריקטורה הערבית האנטישמית. עכאט, העיתון הסעודי הבכיר, מצוי בבעלות משפחת המלוכה.

היהודית. התורה עצמה מקללת אותם ומתארת אותם כיהירים ועקשנים, ומשה קילל אותם על הפגאניות שלהם, כפירתם וסגידתם לעגל. עד היום מוסיפים היהודים לסגוד לעגל הזהב, שהרי הם מלכי הממון, ואהבתם לכסף מגיעה לדרגה של סגידה. לא היה זה מקרי ששייקספיר בחר בשיילוק היהודי כסמל לאהבת בצע.

ההירותם וגזענותם גרמו לכך שהם נהגו בעריצות והפרו את התחייבויותיהם. הם אף התייחסו ליתר בני-האדם כאל "גויים", שמעמדם נחות מזה של בעלי-חיים. וכלום לא אמר נתניהו כי "הפלשתינים הנם חיות!"

היהודים פעלו ללא לאות כדי לעוות את תדמיתו של האיסלאם ולתארו כדת של טרור ושפיכות-דמים, והם הסיתו את המערב נגדו. הם אף חותרים להצית ריב אחים בכל מקום, לקראת המערכה המכרעת שמתכוונת ישראל לנהל במטרה להכניע את העולם הערבי ולעקור את האיסלאם מהשורש. והרי משמעות הדבר היא שהשלוש הישראלים אינו אלא בדוטה, ושישראל מעולם לא חפצה בשלום. לכן, אין מנוס מכך שמערכה גדולה ומכרעת זו תתחולל תוך שלוש השנים הקרובות, במהלך כהונת קלינטון וממשלו היהודי.

לטובת האויב, בעקבות בקשתה של ארה"ב מתומכיה הערבים לדכא את גורמי הסירוב, ההתנגדות והעמידה האיתנה.

הוכח, כי בנינו לבין האויב הציוני אין כל פתרון של פשרה: או שנתקוף אותו או שהוא יתקוף אותנו, או שנהרוג אותו או שהוא יהרוג אותנו, או שאנחנו ניכנע לו או שהוא יכנע לנו. אין כל אפשרות אחרת. אי לכך, אנחנו אומרים לגיבורי הפיצוץ בתל-אביב: ברוכים תהיו ותבורכנה ידכם. המתנו זמן ממושך לראות את הדם הציוני נשפך, למרות שהוא מטנף את אדמת פלשתיין.

★

אל-אהראם / מצרים, 17.5.97 "ההתנשאות הישראלית וקצה" מאת ד"ר מצטפא מחמוד

השחצנות, ההתנשאות, ההירות וקשיות-העורף מאפיינות את הישראלים מימים ימימה, זוהי מחלה חשוכת-מרפא שממנה סובלת המנטליות

טבח דיר-יאסין מהווה עד היום ראייה לכך שהיהודים נתונים לשליטתו של יצר מיליטריסטי-תוקפני שורשי, הנובע מהשפעת ההנחיות הציוניות הקיצוניות, ומהאמונה בתפיסות התורניות העוינות. עניין זה מסביר את הצעדים הננקטים היום בתחום הפקעת הקרקעות, הקמת התנחלויות בכוח, הטלת סגר קולקטיבי וירי בוגדני על ילדים.

אי לכך, משלה את עצמו מי שסבור, כי רק נתניהו הוא רע וגרוע, וכי עם הסתלקותו תסתיים הטרגדיה של העם הפלשתיני. לאמיתו של דבר, השלום חלף והסתלק מהאזור ביום שבו דרכו לראשונה רגליהם של הטרוריסטים היהודיים על אדמת השלום, וביום שהמהגרים היהודים חסרי ההיסטוריה גזלו את אדמת ההיסטוריה והשלום. מאז ועד היום גועש האזור כולו בדם ובתוקפנות. הציונות והשלום אינם יכולים אפוא לשכון בצוותא, כפי שמעידים "הפרוטוקולים של זקני ציון".

אל-ג'מהוריה / מצרים, 3.4.97, "הבעיה היהודית" מאת ז"ר מצטפא מחמוד

הבעיה היהודית נעוצה לא בהיותם נרדפים על-ידי העולם, אלא בהם עצמם ובמנטליות היהודית ההתפשטותית, השרירה וקיימת עד היום. והרי הם אלה שזורעים ריב ומזון, והקוראן מעיד שהם זורעים חורבן עלי אדמות. ולא רק זאת, היהדות נעוה בפנאטיות גוענית והסובלת מתסביך של רדיפה, מאשליות גדולה,

אל-ג'מהוריה / מצרים, 3.4.97. היטלר... יהוה היטלריהו מבוסס בנחלי דם ערבי, חונק את יונת השלום ומתכוון לחמוס את הר הבית. אל-ג'מהוריה, ביטאון הממשלה, הוא העיתון הנפוץ ביותר במצרים. לקריקטורה אין כל קשר לאירועים השוטפים ולמעט טבח שתיים-עשרה הילדות והנשים הישראליות בנהריים, בקפה "אפרופי" ובואדי קלט, חודש קודם לכן, וכל ייעודו לשמור על מפלס שטח קבוע. קריקטורות מסוג זה מתפרסמות בכל עיתונה של מצרים מדי יום ביומו. ממשלת ישראל חלדה, מזה זמן, להגיש מחאות בנדון.

אל-דסתור / ירדן, 30.4.97, "מעשי הטבח: הנשק של הציונות העולמית" מאת ערפאת חג'אזי

לאור בחינת מהלכיו, תוכניותיו ורעיונותיו של נתניהו, ביכולתנו לקבוע בביטחון כי הוא שינן, שןן היטב, את 24 הפרקים של "הפרוטוקולים של זקני ציון", שהתוו על-ידי כמה מראשי היהודים לפני 100 שנה כדי שישמשו מדריך וחוקה של כל התנועות הציוניות, אשר התחייבו להשיב את תהילת היהודים, לבנות מחדש את ממלכת דוד, ולפעול כדי להשתלט על כל המשאבים בעולם.

ולא זו בלבד. אין ספק כי כל מנהיגי ישראל, כולל גולדה מאיר, יישמו בנאמנות את הפרוטוקולים הללו, הן במישורים המדיניים והפיננסיים עם כל הולכת-השולל והמירמה הכרוכים בהם, והן במישור הצבאי עם כל הפשעים הנוראים הכרוכים בכך.

"הפרוטוקולים של זקני ציון" המליצו להפעיל כוח בחריפות נגד בני פלשתיין אם יסרבו להיכנע, והתנועה הציונית תרגמה את ההנחיות הללו לשפת המעשה ככתבן וכלשונו. כתוצאה מכך, ביצעו היהודים את מעשה הטבח הנורא ביותר בהיסטוריה, הוא טבח דיר-יאסין, אשר בוצע על-ידי מספר כנופיות יהודיות בראשות בגין ושמיר, בלא כל פרובוקציה מצד תושבי דיר-יאסין כלפי היהודים.

אל-ג'מהוריה, 5.4.97. ללא מילים אחד המוטיבים המובילים בקריקטורה הערבית הוא הדלגיטימציה של "היישות היודו-רנצית" המגולמת על-ידי ראש ממשלה (במקרה זה נתניהו). זאת, בהצגתה כאסונה של האנושות המידרדרת את שלום העולם אל תהום. באופן זה השמדתה של יישות זו הופך להיות ציווי מסרי. עיקרון זה הועתק מן האנטישמיות הנאצית.¹

¹ נראה, שעל סמך הקריקטורות הנ"ל ראה ראש הממשלה צורך להצהיר כי: "אני מאמין שהמפתח לחידוש תהליך השלום נמצא בידי מצרים... עמדת מצרים חשובה מאוד. מבחינה זו, מצרים יכולה למלא תפקיד חשוב מאוד, ואני מקווה כי אכן תעשה זאת" (בראיון לרשת הטלוויזיה האמריקנית פוקס, 24.5.97).

והמדרש, המלאים בפני עצמם באיבה כלפי העולם, בבזו ובלעג כלפי כל הדתות, ובתככים ובקנוניות נגד עולם ומלואו ויושבו.

בהמשך המאמר מותח הכותב ביקורת חריפה על איש-הרוח המצרי לטפי אלחולילי, מאדריכלי "הצהרת קופנהגן", בהדגישו כי: "השמאל הישראלי, המוזכר בהחלטותיה של ועידת קופנהגן, אינו יותר מאשר תפאורה, ומהווה מלכודת שנועדה להביא ליישומה של הנורמליזציה בתחום התרבות" ■

ניר צורף

ומכוונות התנכלות לאחר כדי להשתלט עליו. הקוראן אינו המסמך היחיד שהטיח בהם האשמות כאלה, גם הנביאים שלהם עצמם הטיחו בהם האשמות כאלה, עוד לפני הקוראן ולפני הברית החדשה, והם נהגו להרוג את נביאיהם.

הוגי־דעות יהודים ניסו במהלך ההיסטוריה לרפא את הנפש היהודית מתחלואיה, אך העלו חרס בידם, ולא זכו אלא ללעג ולקלס מצד אחיהם. מהלכי היהודים בפועל מהווים יישום של תוכניותיהם ושל הפרוטוקולים שלהם. גם אם ישנם גורמים הסבורים כי "הפרוטוקולים של זקני ציון" מפוברקים, הרי נותרים בעינם התלמוד

ממשלת הלייבור החדשה וישראל

גורפת בעמדה הערבית, ללא שום ניסיון ליצור, ולו גם למראית-עין, איזון כלפי ישראל.

לאחרונה נשא העמוד הראשון של הטיימס כותרת מאירת עיניים: "מענקי פיס לפרוייקטים פלשתיניים". מדובר במענקים של שלושה מיליון לירות שטרלינג שניתנו לפרוייקטים של "זכויות אנוש" ו"חינוך", שאותם ידע העיתון לתאר כבעלי "רגישות פוליטית". 200,000 לירות שטרלינג הוקצו לידידי אוניברסיטת ביר-זית לסיוע בחינוכן של קבוצות נחשלות בחברה הפלשתינית. דף המידע באינטרנט של אוניברסיטת ביר-זית, בעל התפוצה העולמית, מזכיר חזור והזכר את "פלשתין" כאילו היא מדינה לכל דבר ועניין, ומציג בין השאר מאמר מתוך הדיילי טלגרף, אשר זו לשונו:

הסטודנטים בביר-זית, המונים 3,500 איש, והידועים כמרכז של לאומיות פלשתינית קיצונית בגדה המערבית, צעדו אל עבר נקודות הביקורת הישראליות, דרומה לרמאללה, כדי להפגין נגד כישלון הסכמי השלום של אוסלו, ונגד פתיחת מנהרה חדשה על-ידי הישראלים בקרבת מסגד אל-אקצה בירושלים.

הבחירות לאיגוד הסטודנטים בביר-זית ב-1997 התחלקו שווה בשווה בין תומכי האיסלאם הקיצוני לבין תומכי ה"פאתח" – לא בדיוק מקום המהווה מטרה טבעית לכספים בריטיים המיועדים לצדקה. אבל יש במחווה זאת לפחות משום איתות של רצון טוב מצד הבריטים, בהיותה עולה בקנה אחד עם ההערכה הפסימית והנואשת של ארה"ב לגבי "תהליך השלום", כפי שבוטאה לאחרונה בטיימס על-ידי מרטין אינדיק. ייתכן שכספי המענק מוזרמים מתוך התעלמות מהמוניטין של ביר-זית וייתכן שבגללם – אם כי מענקי פיס אמורים להיות מחולקים, כידוע, בזהירות מרובה.

מלקולם ריפקינד (Rifkind), קודמו של מר קוק, וכן ג'רלד קאופמן (Kaufman), שר החוץ הקודם בממשלת הצללים של הלייבור, וג'רמי הנלי (Hanley), לשעבר יו"ר המפלגה השמרנית, חילקו ביניהם מאז ומתמיד עמדות שליליות כלפי "הימין" הישראלי המצוי בשלטון עתה. עמדותיהם

ווחת ההנחה, שהתקרבות רבה יותר בין טוני בלייר, ראש-הממשלה החדש בבריטניה, לבין ביל קלינטון, עשויה להניע את הלייבור לגלות תמיכה פעילה יותר ב"תהליך השלום". פירושו של דבר, תפקיד אסרטיבי יותר באמצעות מוסדות האיחוד האירופי והאוי"ם, כמו גם באמצעות ארה"ב.

שר-החוץ החדש רובין קוק (Cook) נוטה הרבה יותר ליוזמה אירופית באזור. הוא אינו מקבל את השקפתה של הממשלה הקודמת, שמוטב להניח לארה"ב לקדם את תהליך השלום עם גיבוי אירופי, אבל בלי שאירופה תמלא תפקיד ישיר. לשם כך אין צורך להמתין עד שבריטניה תקבל לידה את נשיאות האיחוד האירופי. על בריטניה להיות מונחת על-ידי "שיקולים מוסריים" שיתמכו בקריאה ל"זכויות דמוקרטיות".

לא מדובר, חלילה, בהסתייגות כלשהי מעונש-מוות לערבי המוכר אדמה ליהודי, למשל, וגם לא חלילה, בתמיכת "היועץ המשפטי" של הרשות הפלשתינית בפסק-דין כזה, שלא לדבר כבר על מעשי הרצח עצמם. מה עוד שאין בזה גם משום רמז כלשהו להסתייגות ממשטרים מושחתים העושקים את אזרחיהם, לא ולא! שר-המדינה במשרד החוץ, דרק פצ'ט (Fatchett), לא אמר אלא זאת, שעניינים אלה יועלו בפני יאסר ערפאת. ואולם, הוא הבהיר בהרה היטב שהבנייה בהר חומה היא המכשול בתהליך השלום, וכי הלייבור תאב לראות או"ם חזק.

בדין-וחשבון של משרד החוץ, שליווה את נאום המלכה בפתיחת הפרלמנט החדש, נאמר במפורש שבריטניה תולה את האחריות לקיפאון בשיחות השלום ב"הקמת התנחלויות" בירושלים. דו"ח זה הוסיף שבריטניה תעשה מאמצים דיפלומטיים רבים בעניין זה "באמצעות האיחוד האירופי", כפי שעולה ומתחייב מ"החלטת ונציה" (1980) הנודעת לשמצה*. ההחלטה עוררה את זעמו הנורא של ראש-הממשלה דאז מנחם בגין (אשר שכח שזמן קצר קודם לכן הוא היה האיש שהכיר בקמפי-דיוויד "בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני"), שהציג קבל עולם את העמדה האירופית, שכמעט בכל שורה בה, ניכרת תמיכה

* בה הכירה, למעשה, הקהילה האירופית ביישום הפלשתיניות.

של משרד החוץ החדש ושל שתי המפלגות בבריטניה גם יחד יש בהן, אפוא, כדי לשבר על מעט מאוד נחת-רוח לירושלים. אין זאת אלא ש"הערביות הלורנסית" של לורד צ'לפונד (Chalfont) עדיין שולטת בכיפה. לנוכח המהפך השמאלני בצרפת ולאור הניסיון ההיסטורי של יחס

הלייבור בבריטניה ניתן לסכם כי לבנימין נתניהו צפויים ימים קשים, בקהילה האירופית בכלל ובלונדון בפרט ■

כריסטופר בארדו

★ ★ ★

מדוע SAD הוא כל-כך MAD?

לממשל תקין ובר-ביצוע. כפי שכתב פעם פרופ' אמנון רובינשטיין, לשעבר שר מטעם מר"צ, אמצעים כאלה יכולים לשמש "רק להעמקת ההשפלה הפלשתינית ולהנצחת האיבה היהודית-ערבית". התסכול הערבי יתנקז בשני אפיקים:

- ★ דחייה עוינת של המנהיגות הפלשתינית הנוכחית בגלל "בגידה באינטרסים לאומיים". דחייה כזאת תמריץ כמובן את החלפתה במשטר פחות נוח, ולכן באותה מידה עוין יותר לישראל.
- ★ בפעילות אלימה כלפי ישראל כביטוי של המשך המאבק להגשמת מה שערביי ארץ-ישראל מגדירים כ"זכויותיהם הלאומיות".

כיצד ניתן לטפל במצב זה? מחד גיסא, הגבולות הארוכים והמפותלים של המובלעות הפלשתיניות המוצעות, שישתדלו לאורך גבולותיהם של מרכזי האוכלוסין הגדולים של ישראל, יהיו בלתי ניתנות להגנה בעליל. מאידך גיסא, היעדר רצף טריטוריאלי של השטחים שבשליטה פלשתינית לא יאפשר את קיומו של ממשל תקין. כך, שאפילו אם נניח לצורך הדיון מצב בו קיימת נכונות מצד ההנהגה הפלשתינית לבלום פעילות חבלנית על מרכזי האוכלוסין שברצועת החוף ועל אזור ירושלים, תהיה משימה זו בלתי אפשרית.

לצורך הדגמה די לערוך השוואה עם המצב שעל גבול לבנון. גבול זה אורכו 100 ק"מ בלבד. בצפון, כידוע, קיים "אזור ביטחון", מליציה פרו-ישראלית ופריסה מבצעית של צה"ל בתוך לבנון. כל אלה כושלים לספק הגנה על יישובי הצפון. לא קשה לתאר את המצב לאורך גבול של 700 ק"מ בקירוב וללא היתרונות המנויים לעיל.

בתנאים כאלה, כמעט כל התשתית של מדינת היהודים תהיה חשופה לפעילות חבלנית הן בירי והן בפשיטות לצורך ביצוע מעשי טבח. הנה כי כן, הפעילות הכלכלית-חברתית בלב-לבה של המדינה תתנהל תחת סכנת שיבוש מתמדת. פשיטות מעבר לגבולות, הסמוכים לא יותר ממרחק הליכה מהערים הגדולות, הפגזה מן הגבעות השולטות על מישור החוף על-ידי כלי נשק קלים, ניידים וזולים, ואיום טילים המצויים זה מכבר בידי צבאו של ערפאת, כל אלה יוכלו להימנע רק על-ידי פלישה ישראלית לשטח של המדינה הפלשתינית (עליה מצהיר ערפאת כי יכריז עד 1999).

אמצעי קיצוני, דוגמת פלישה קרקעית לתוך תחומה של מדינה ריבונית, יביא בעקבותיו ביקורת בינלאומית

ראשית יוני נתבשרנו רשמית על סיומה של המלחמה הקרה. אלה הזוכרים את ימיה-שיא של העימות בין ארה"ב לבריה"מ, זוכרים בוודאי את ראשי-התיבות M.A.D. (Mutually Assured Destruction) – השמדה הדדית מובטחת, המבטאים את ההגיון שביסוד ההרתעה האסטרטגית ההדדית של מעצמות-העל בתקופה שקדמה לדטאנט. בשבוע שעבר החלו להופיע בעיתונות דיווחים ראשוניים על מפות האמורות להציג את הצעותיה של ישראל לפתרון טריטוריאלי סופי עם הפלשתינים. די במבט חטוף במפות אלה כדי להציע ראשית-יבות חדשים, שיבטאו בצורה המתאימה ביותר את ההגיון שבבסיס המדיניות הישראלית בתקופה שאחרי אוסלו: S.A.D. (Self Assured Destruction) – היינו "השמדה עצמית מובטחת".

אין זה משנה הרבה אם הכוונה היא לגירסה המינימליסטית של הצעה, לפיה 40 אחוזים מיהודה ושומרון יועברו לשליטה פלשתינית, או לגירסה המקסימליסטית, לפיה יועברו 60 אחוזים. שתי הגירסאות כאחת מבטיחות התהוות מצבים בלתי-אפשריים גם לישראל וגם לפלשתינים. שתיהן מציעות הקמת מובלעות הממוקמות באופן גרוע, ונחצות לאורכן ולרוחבן על-ידי פרוזדורי ביטחון בשליטה ישראלית. מובלעות אלה תהיינה ללא ספק בלתי מקובלות לחלוטין על כל משטר פלשתיני, ובעת ובעונה אחת יבטיחו בלקניזציה של האזור.

קשה להעלות על הדעת נוסחה יעילה יותר לתסריט דמוי-בוסניה מאשר הצעה התומכת בהקמתם, בתוך תחומים טריטוריאליים מצומצמים עד מאוד, של שני צבאות, כלומר ישראלי ופלשתיני, כאשר כל אחד פועל תחת מערכות פיקוד נפרדות, תחת נאמנויות שונות, בעדיפויות מבצעיות שונות, וכל אחד מהם מכיל הרכבים אתניים העוינים ב-180 מעלות אלה את אלה.

הצעה לשלום ולשלווה נראה תסריט זה הגיוני – ממש כמו כיבוי שרפה בזרנוק של נפט.

ואולם, ככל שתחזית זאת נראית קודרת, הסיכויים להגשמתה קודרים אף יותר. משום, שגם אילו נמצאה מנהיגות פלשתינית שתסכים לקבל לידה בין 40 ל-60 אחוזים בלבד מיהודה ושומרון, יהיה עליה לעמוד מיד מול התנגדות אלימה לווייתורים כאלה מתוך הציבור שלה. לא קשה להבין התנגדות כזאת, שכן ההצעות האמורות לא יספקו ולו במעט את הדרישות הבסיסיות ביותר הנחוצות להגדרה עצמית פלשתינית, לאפשרות מחיה כלכלית או

של פיקוח ובקרה. מהותו של SAD היא משאלת לב והונאה עצמית, כאילו יש בויתורים ישראלים מרחיקי-לכת כדי להפיג את העוינות הערבית.

כאמור לעיל, המסקנה האחת והיחידה העולה מהתרת רסן הפיקוח על כל שטחה של ארץ-ישראל, מבחינתה של מדינת-היהודים, היא כי התוצאה עלולה להיות SAD, תרתי משמע. והוא העושה את SAD כל-כך MAD ■

מרטין שרמן

וסנקציות. הפלישה גם תהווה עילה למשלוח כוחות צבאיים מן המדינות הערביות והמוסלמיות השכנות לעזרת אחיהן המותקפים. וכך, כשהשטחים הפלשתיניים משמשים זירה לכוחות צבאיים סדירים, תמצא ישראל את עצמה במצב נואש גם מבחינה דיפלומטית וגם מבחינה צבאית.

זהו הגיון הברזל של תסמונת SAD. בשורשיה של מנטליות ה-SAD מונח סירוב עקשני להתייצב אל מול המציאות הקשה, ולהודות שבתנאים הגיאופוליטיים האזוריים הסובבים אותנו, הקונפליקט הערבי-ישראלי אינו יכול לבוא על פתרונו, ולא נוכל אלא לשמרו תחת רסן

עכשיו הירדנים רוצים (ומקבלים) את מה שנותר ממימיה של ישראל

ובהכרה, ללא הגדרה ברורה בזכויות המים של הפלשתינים פתחה ישראל תיבת פנדורה, ויצרה את התקדים המסוכן ביותר בתולדותיה.

יתרה מזו, אנחנו נתנו ונותנים בהדרגה (ב"פעילות") את השליטה במים של אקוויפר ההר, בעיקר אקוויפר ירקון-תנינים, שהוא מקור מי השתייה של כל מרכז הארץ. באקוויפר זה נאגרים מי הגשמים כבעין מכל תת-קרקעי, וזורמים לשפלה, שם הם נובעים במעינות כמו מעיינות הירקון או בשפע של בארות, מהם למשל נמתח קו המים החדש לירושלים (קו 4). קידוחים לא מבוקרים במדרון ההר ימנעו את המים האלה מישראל.

זאת ואף זאת. ישנה אפשרות, אם במכוון ואם ברשלנות של ממשק בלתי מאורגן, לזהם את כל האקוויפר, וכך למנוע מאתנו גם את המים שלא ייגזלו במעלה ההר. זאת כנראה הסיבה שישראל נמנעה אפילו מלדרוש שימוש באמצעי אכיפה כי "אי אפשר להסכים שצד אחד יאכוף על הצד השני. השלום מבוסס על אמון והסכמה ולא על הסכמי כפייה". גם אם היו הסכמי אכיפה, האם היינו שולחים צבא "במדרף חס" לחיפוש קידוחים פראיים או שפיכת ביוב, כאשר גם במקרים של טבח המוני אין פועלים כך? ואכן, הפלשתינים כבר מנצלים זאת: קודחים בארות בלתי חוקיות, ומאפשרים לביוב לזרום חופשי ולזוהם את האקוויפר. דוגמה בולטת לכך הוא זיהום נחל אלכסנדר, שזה עתה טוהר סוף-סוף, לאחר השלמת מתקן הטיהור בעמק חפר. כך, למעשה, כבר פתחו הערבים באינתיפאדה אקולוגית כנשק מלחמה נגדנו.

שני בחשיבותו הוא מאגר הכינרת. כאן, למזלנו, נמנעו בינתיים החטא הגדול. כעת, אחרי הבחירות, מותר כבר לגלות כי הובטחה לסורים נסיגה מלאה עד קווי 67, כלומר עד חוף הכינרת, דבר שהיה נותן להם שליטה מוחלטת במקורות הירדן והכינרת: הבניאס, החצבני, ולמעשה גם הדרן והזרימה מהגולן. על כך התבטאה אישיות בכירה במנהלת הכינרת:

ישראל היא ארץ מדברית למחצה, וסוגיית המים היא אחת הסוגיות הלאומיות הקשות ביותר. החקלאות האינטנסיבית, המשגשגת בה בקנה-מידה עולמי, תלויה ברובה במים. ישראל פיתחה מערכות הובלת מים אדירות, יחסית לממדיה, ושיטות לשימוש יעיל ביותר במים לחקלאות. תלות זו הופכת את ישראל לרגישה במיוחד לבעיית המים. אויביה הבינו זאת היטב, וניסו לפגוע במדינת-היהודים ע"י פגיעה במימיה, כאשר לא הצליחו לעשות זאת בכוח החרב. ניסיון זה היווה את אחת הסיבות למלחמת ששת הימים.

ניתן היה לחשוב כי בשל חומרת הבעיה ינהלו מנהיגינו יתר זהירות במים בזמן המשא-ומתן על הוויתורים החד-צדדיים המכונה "תהליך שלום". אולם נהפוך הוא: ישראל ויתרה בקלות על אדמות מולדת שהן, דרך אגב, המולדת עצמה. אחת הסוגיות הקשות ביותר היא הקלות הבלתי נסבלת של הוויתור על המים. לא במקרה יצא בזמנו הקצף של הנציב על הסכמי המים: "משק המים הישראלי מנוצל כיום במלואו – 1.8 מיליארד מ"ק לשנה – ואינו בנוי לתת טיפה אחת ממקורותינו לגורמים זרים... מדינת ישראל צריכה לשלם טבין ותקילין לכל גורם וגורם הלוחץ עלינו... לכן אסור היה להתקדם בהסכמי השלום מהר מדי". "מהר מדי" היא כנראה מילת המפתח לויתורים הרי-האסון שעשתה ממשלת ישראל בנושא המים. או, כפי שציננה פרופ' גיויס סטאר, סמכות בינלאומית ראשונה במעלה בסוגיית המים: "ישראל עשתה את כל השגיאות האפשריות במשא-ומתן על המים".

במשא-ומתן עם הפלשתינים בטאבה (אוסלו ב'), דרשה תחילה ישראל לדחות את הדיון על המים עד לשלב דיוני הקבע. אולם בגלל לחץ הפלשתינים, ולחץ הזמן של הרגע האחרון, "כדי לעמוד בלוח הזמנים" (איזה, הבחירות בארץ? הטקסים של קלינטון?), "התעלם הדרג המדיני מעצות המומחים והפקיר למעשה את עתיד חלוקת המים...

מדאיג החשש שמוסרים לסורים את השליטה במקורות הירדן, אבל מדאיגה יותר עצם הנסיגה מהגולן. אפילו אם נניח שסוריה לא תגרום נזק במזיד לכינרת (משאלת-לב לאור הפעלת האינתיפאדה האקולוגית בהווה ומפעל הטיית הירדן בעבר), תוכניותיהם ליישוב צפוף של הגולן יביא בהכרח לזיהום הכינרת בביוב שלהם. זה יביא למותה של הכינרת כמאגר מים לאומי – אלא אם כן יצטרף אסד פתאום כחבר ב"חברה להגנת הטבע".

לא לחינם הצהיר נציב המים כי מצב זה "פירושו מכת מוות לישראל".

הוויתור לירדן הוא צנוע, אבל מבהיר בצורה חדה את משמעות הסכמי המים. למרות שההסכם עם ירדן הוא כולל וסופי, נושא המים הוגדר בעמסום רב. הירדנים מפרשים אותו כאילו הוא יביא להם לבסוף 210 מיליון מ"ק. ישראל כבר נותנת לירדן 30 מיליון מ"ק מהכינרת, ועוד 20 מיליון מ"ק ע"י הפסקה של שאיבת מי הירמוק. ובנוסף, בסעיף 3 נאמר, לגבי מים נוספים, כי "ירדן וישראל ישתפו פעולה במציאת מקורות לאספקה לירדן של כמות נוספת של 50 מיליון מ"ק של מים ברמה הניתנת לשתיה". ישראל פירשה את שיתוף הפעולה כהקמה משותפת של

מפעל מים, כנראה המתקה של מי המוביל המלוח. הירדנים פירשו את שיתוף הפעולה כך: מצדם, איום של הרס הסכם השלום, ומצד ישראל כניעה וויתור על המים הנוספים. אכן, הפירוש הירדני נמצא נכון. היה זה, לא פחות ולא יותר, השר אריאל שרון, שבתוקף תפקידו כשר התשתיות נפל בחלקו למסור את מימי ישראל לירדנים. התוצאה היא מסירת 25 מיליון מ"ק ממאגר בית-זרע מדרום לכינרת, הגורם לפגיעה חמורה במפעל המים של עמק בית-שאן. הנוק הוא מידי, אך בישראל מקווים לתקנו על-ידי שינוי שיטת גידול הדגים בעמק באמצעות מתקנים תעשייתיים. ועד אז?

"חשיבותו" של הסכם זה, שאפילו הארץ קרא לו "הסכם עקום עם ירדן", היא בהמחשה שהוא נותן לתושבי הצד הנכון של הקו הירוק, שהסכמי אוסלו ונספחיהם אינם פוגעים רק בתושבי ישי"ע – והרי הם לא משלנו, פגע רע, ומגיע להם – אלא גם בהם, ב"מלח הארץ".

ובל נשכח, שאנחנו חלק של "המזרח-התיכון החדש" המצוי במאבק קטלני על המים. ויתור, ואפילו אי-בהירות לגבי נחרצותה של ישראל לשמור על המים שבידיה כעת, בזכות ולא בחסד, לא רק שלא יקרבו את השלום, אלא הם מרשם למלחמה חדשה על המים, ובתנאים נחותים ■

יאיר פרג

★ ★ ★

רוסיה – רשמי מסע

האמנם מעוות לא יוכל לתקון

עטים בהמוניהם על התיירים כמוצאי שלל רב. גדודים של פושטיידי, המעוררים זיכרונות מארצות רחוקות בעולם השלישי.

בכל עיירה מצטרפת אלינו מדריכה מקומית. אחת מהן, גברת גורביץ, מרצה באוניברסיטה. גם בעלה. המשכורת של שניהם יחד אינה מגיעה ל-200 דולר לחודש (1.2 מיליון רובל!) ואינה מספיקה למחיה. על-כן נאלצת גורביץ להשלים את ההכנסה המשפחתית בהזדרכת תיירים. היא אינה מאמינה שלרוסיה נשקף עתיד טוב יותר, ומקווה שבתה תהגר, כשתגדל. היא – לא. מבחינתה מאוחר מדי. היא לבושה בטעם, כך מרבית הרוסים הנפגשים אִתנו. אך הדכדוך אופף אותה.

לפתע מתרחב הנהר מאוד ויוצר ימה רחבת ידיים, מן המפעלים ההידרואלקטרים המפלצתיים בהיקפם של סטלין. בשאיפתו לתיעושה של בריה"מ סכרו הסובייטים את הוולגה באזור זה. התוצאה היא הימה הזאת שכליתה מאות כפרים. שטחים עצומים של יערות הוצפו במים, נרקבו, וגרמו הרס לאקוסיסטמה. לזכר אסון זה מבצבץ מתוך המים קצה מגדל הפעמונים של כנסייה, הנמצאת כולה מתחת לפני המים.

המפעל הוקם בראשית שנות השלושים. המבצעים היו, מי אם לא הם, אסירי הגולאגים שחפרו את הימה במו

נט פטרסבורג, אמצע יוני. לילות לבנים. הארמיטיג' וארמון החורף מרהיבים ביופיים. אך מאחורי תפאורת ההוד הזאת – בתים מטים לנפול, טיח מתקלף ורחובות זרועים מהמורות, כך גם נייבסקי פרוספקט, שם דבר בעבר לנוי ולהדר. בשוק, מדפים ריקים למחצה, ועל פתחו צובאות בבושקות המציעות את מרכולתן: קצת ירק נובל, רבע עוף. גם כך, מסבירה מדריכת התיירים, בשוק עלוב זה רק בעלי הכנסה גבוהה יכולים להרשות לעצמם לערוך את קניותיהם. מבני האוניברסיטה מדכאים למראה. מהבניין הראשי נודף ריח של עובש. את המעבדות לא הראו לנו. רק לעתים רחוקות רואים בנייה חדשה.

שייט נהרות למוסקבה. נופי צפון מרהיבי-עין של יערות מחט, בתוכם מנסרות מרובות. הציוד מיושן, מוזנח. ברזל מעלה חלודה וטרקטורים בני בלי גיל פזורים בשטח ככלי אין חפץ בו. תעלת המים הראשית המחברת את הנייבה עם הוולגה היא עורק המים החשוב ביותר ברוסיה. ספינות-המשא חולפות על פנינו אט אט, הצבע קלוף, החלודה אוכלת בכול.

עיירות וכפרים לאורך גדות הנהר, הספינה מטילה עוגן ואנחנו יורדים בכבש הספינה. איכרה קושרת פרה בחוף כדי שתלכך מעט עשב בלילה. על הרציפים, מוכרי מזכרות

תיארו חזור ותאר מיטב סופריה של ארץ זו. בשלהי המאה התשע-עשרה, כאשר גל של תיעוש ודמוקרטיזציה סחף את אירופה בעקבות המצאת הקיטור והחשמל, המשיכה רוסיה לנום את שנת החורף הארוכה ואיכריה היו עדיין צמיתים, נפשות מתות של גוגול, רכושם הפרטי של בעלי-האחוזה. הללו, אצולה של בטלנים וטפילים, ישבו ספונים באחוזהוניהם, דיברו צרפתית ושיחקו קלפים.

המהפכה הבולשביקית, שהרימה את נס המרד החברתי, הייתה במהרה לאחת הבדיחות המרות והאכזריות בעידן המודרני. עתה, לאחר קרוס הקומניזם הסובייטי, נוהגים לחשוות את רשותה עם הנאצים בגרמניה.

התהייה הגדולה היא כיצד רוסיה תתאושש, אם בכלל. ניסיון העבר איננו מעורר תקוות. היום, קרוב לעשור לאחר הפרסטרויקה, קשה להבחין ולו בתחילתה של רפרומה דוגמת צ'כוסלובקיה, הונגריה ואפילו פולין. הכלכלה ההרוסה אינה יכולה לגייס את האמצעים הכספיים והחינוכיים כדי להביא לשיפור המצב בעתיד הנראה לעין. גם כאשר ינוצלו במלואם מאגרי הנפט האדירים, ספק אם אלה יספיקו להעמיד את רוסיה על רגליה, כנידרש מן העידן הפוסט-תעשייתי בו מצוי העולם המערבי. ספק רב גם אם האוניברסיטאות מסוגלות לספק את כוח האדם המדעי הדרוש למודרניזציה אמיתית.

רוסיה מפגרת וענייה היא מורשת הצארים הלבנים והאדומים כאחת. אם לא תימצא דרך להושיעה, היא עשויה לשוב ולהוות סכנה לאנושות ■

עזרה זהר

ידיהם ומתו בהמוניהם. על-פי אחד הניצולים, הגיע מספר המתים למאה ביום. כך גם כרו את "תעלת מוסקבה" שאורכה 125 ק"מ, המחברת את מוסקבה עם הוולגה. גם כאן מתו אסירים פוליטיים בהמוניהם. היום, מקץ שישים שנים, נחשב המבצע לאסון אקולוגי. הרווח מהחשמל שהוא מפיק אינו עומד בשום יחס להרס ולנזקים שהוא מסב.

מוסקבה, עיר שהיא יד ומצבה למשטר עריצות. משדה-התעופה למרכז העיר משתרע כביש רחב ידיים וישר כסרגל שאורכו כ-15 קילומטרים. אדריכליו של סטלין סימנו את התוואי הרצוי של הכביש, וכל מי שאיתרע מזלו וביתו גבל בתחום המסומן נאלץ לחזות בהריסת ביתו.

הרכבת התחתית של מוסקבה. עוד שריד קומוניסטי, זכר למגלומניה של עריץ. אולמות המתנה מקורי שיש, נברשות רוקוקו כבדות, פסיפס וציורי קיר משובצים אבני-חן ומתכות. תחושה של "משתה לעת דבר", כמאמר הפתגם הרוסי. קיטש מונומנטלי וחסר שחר בהשקעה של מיליארדי רובלים, שגנב המשטר מכיסם של "העמלים הסובייטיים" המצטופפים על משפחותיהם בדליית אמות של "דירות ממשלתיות".

בימים אלה חוגגת מוסקבה 850 שנה לייסוד העיר. שנים רבות היא נאנקה תחת כיבוש אכזרי של המונגולים. אחר-כך התפתחה רוסיה אט אט, עקב בצד אגודל, אך הפיגור אחרי המערב היה בבחינת נתון קבוע בבירת האימפריה רחבת-הידיים. פטר הגדול עשה מאמצים כבירים להביא לאירופיזציה של ארצו, אך הצלחתו הייתה מועטה. ככלות הכול, ניגף פטר הגדול מפני האדישות הרוסית הנודעת, אותה אפתיה המובנית בנפשו של האדם הרוסי, אותה

★ ★ ★

נעם חומסקי –

קווים לדמותו של עוכר-ישראל מצוי*

אולם, נוסף על היות האיש אחד בדורו, שמו הולך לפניו כאיש המוסר הצרוף, הומניסטי, ידיד החלכאים והנדכאים באשר הם שם, העושה לילות כימים להצילם מידי עושקיהם, קרי: התאגידים האמריקניים והפנטגון. ביקורו ההיסטורי במקומותינו נועד לחשוף את האמת שמאחורי הסכם אוסלו: לא תהליך של שלום, אלא מזימה אמריקנית להנצחת דיכוי של העם הפלשתיני, וגול אוצרות הטבע של המרחב השמי.

עם זאת, נראה כי באשמת סדר היום העמוס נשמטו פרטים אחדים מן הביוגרפיה של ענק-הרוח נעם חומסקי. מן הראוי להביאם בזאת למען יהיה מחננו טהור.

★

קשריו של חומסקי עם יאנו-נאצים שעל עצמותיהם הוא חותם, מתועדים היטב. את ספרו Political Economy of Human Rights הוציא חומסקי בהוצאת La Vieille Taupe, Paris, הוצאה-

ב-5 ביוני, לכבוד "30 שנות כיבוש ודיכוי העם הפלשתיני" (או "50 שנות כיבוש ודיכוי" כפי שהעירו כמה מבאי המקום) ערך "צוותא – המועדון לתרבות מתקדמת" בתל-אביב, קבלת פנים נלהבת לפרופ' נעם חומסקי, או "ציומסקי" כפי שהוא מכונה בארה"ב. חומסקי, שמפאת תשיבותו ההיסטורית של האירוע נאות לקצר ביקור אחר, בעל משמעות היסטורית אף הוא, בדרום-אפריקה, נחת במחוזותינו עמוס סדר יום הכולל (נוסף על המועדון המתקדם שלעיל) גם שלוש אוניברסיטאות, וכן ביקור ממלכתי ב"גדה המערבית".

ולא בכדי. שהרי פרופ' חומסקי, כפי שדאגו מארחיו לציין: "נמנה על גדולי ההוגים בדורנו, אשר השפעתו על עיצוב התודעה האנושית אינה יודעת גבולות, בייחוד בתחומי הפסיכולוגיה, הלשון, החשיבה הבינארית (מכאן תרומתו לפיתוח המחשב), החינוך, יחסי אדם-סביבה, ודיסציפלינות קרובות שיקצר המצע להזכירן במעמד זה".¹

* המובאות ברשימה זו מקורן בספרו של חומסקי: The Fateful Triangle, 1983, וכן בסדרה של ראינות אלו בעיתונות הישראלית במוצאי הרצאותו ב"צוותא", בתאריכים 7-10 ביוני.

¹ מקצת הסופרלטיבים נאמרו עם הצגת הענק הרוחני בפני באי המועדון לתרבות מתקדמת הייל.

לאור של קבוצה אנרכיסטית בה שותפים השמאל הקיצוני וניאורנאצים. גולת הכותרת של ההוצאה הוא פרסום שכותרתו "Annales Histoire Revisionniste", רבעון אנטישמי המתמחה בהכחשת השואה. ואכן, לא פלא הוא שחומסקי פורש את חסותו על מכחישי השואה. בין השאר היה חומסקי פטרונו של ההיסטוריון הצרפתי רובר פוריסון, מכחיש השואה שגורש בשל כך מאוניברסיטת ליון. מן הראוי לקרוא את המבוא הנרחב של חומסקי לספרו של פוריסון על-מנת לעמוד על עולמו הרוחני של הרדיקל היהודי המצוי בסוגיית השואה:

אינני רואה היקשים אנטישמיים בהכחשת קיומם של תאי גז, או אפילו בהכחשת השואה... אינני רואה ולו רמז להיקשים אנטישמיים בעבודתו של פוריסון...

כך חומסקי על "בן-טיפוחיו"² על המשוקצים ביותר מבין פושעי מלחמה, שהיו לגיבוריו של חומסקי, נמנה לא אחר מאשר פול פוט הזוקף לזכותו רצח של 2.5 מיליון מבני עמו. שירי ההלל שחיבר חומסקי על החמר רוז' תופסים עד היום מקום של כבוד בעיתונות הרדיקלית במערב. קשריו של חומסקי עם המרכז לרוויזיוניזם היסטורי בקליפורניה, ארגון ניאורנאצי המתמחה אף הוא בהכחשת השואה, נמשך שנים רבות. חומסקי נהג לפרסם דרך קבע בביטאון של המרכז: "Journal of Historical Review". ספרו האנטישמי של חומסקי שיסודו בהכפשת ישראל, The Fateful Triangle, תופס מקום של כבוד בפרסומי המכון לצד "הפרוטוקולים של זקני ציון", "הקשר הציוני" מאת אלפרד ליליינטל, "קומוניזם במסכה" מאת יוזף גבלס, וכן חיבוריהם של בנימין בית-הלחמי, ישראל שחק ולני ברנר. ספרו של חומסקי הוא מן הכלים המרכזיים בתעמולה הניאורנאצית, המציגה את תוכנו כעדות "מבפנים" ועל כן "אותנטית".

למגינת ליבם של ישעיהו ליבוביץ' ז"ל, של משה צימרמן ושל עדי אופיר, זכויות היוצרים לביטוי "נאציזם ישראלי" ו"מחנות הריכוז בגדה המערבית" שייכים לנעם חומסקי, אותם טבע עוד בשנות ה-70. הנה כי כן, בפנתיאון עוכרי ישראל תופס חומסקי מקום של כבוד. וכי פלא הוא שבין גיבורי התרבות של השמאלנות הישראלית גובר חומסקי (הגם בדוחק, כפי שיתברר בהמשך) אפילו על יאסר ערפאת?

★

חומסקי, לינגוויסט מוכשר, נמנה על קבוצת בלשנים שיצאו נגד התיאוריות הביהביוריסטיות בפסיכולוגיה, ששלטו בכיפה בארה"ב בשנות ה-40 וה-50. בניגוד לסטרוקטורליזם הביהביוריסטי, מדגיש חומסקי את ממד האינטואיציה עליו הוא מציע לכוון את מבנה הדקדוק הפנימי הטבוע בנו. עיקר עבודתו המדעית נעשתה בשנות ה-50 וה-60. אולם, מאז ספרו החשוב (Language and Mind, 1968) פרסומו המדעיים הם בעיקר חזרה והרחבה על עבודתו מן השנים ההן. חידוש אין בהם, ואלמלא הרדיקליזם הקיצוני של האיש, והתמכרותו לרדיפת הסנסציה וכתורות פרובוקטיביות (והשווה עם ישעיהו ליבוביץ'), קרוב לוודאי שהיה נשכח מזה כבר.

כך או כך, עבודותיו המדעיות לא חרגו מעולם מעבר

לפולמוס תיאורטי. כל ניסיון ליישום, כגון הצעותיו בסוגיית "הדקדוק האלגברי", לא יצאו מן הכוח אל הפועל. את הקתדרה שלו ב-MIT הפך חומסקי לקרש קפיצה לאנרכיזם הקיצוני, לו הוא מטיף בדבקות האופיינית לרדיקלים ולמתקני עולם יהודים מאז ומתמיד. בעוד שאין חולק על תרומתו המדעית בלינגוויסטיקה, הפולמוס הפוליטי של האיש הוא סלט של דמגוגיה אנרכיסטית, שזור במוטיבים טרוצקיסטיים ומאואיסטיים. כל הבליל התמוה הזה מעוגן עמוקות בפתולוגיה של שואה עצמית יהודית. הנה כי כן, יותר מכל האוטורנאטישמים שקדמו לו, נעם חומסקי הוא המדגם המייצג המזוקק של השואה העצמית.

ביסודו של דבר, חומסקי הוא התגלמות עד אבסורד של תורת הקונספירציה. ארה"ב, בה חירות הביטוי היא עיקרון המעוגן בחוקה, אינה לידו אלא מסווה למזימה שטנית של פיקוח על המחשבה, וראה לצורך כך את האינטרנט. לכאורה, האינטרנט הוא התגלמות הדמוקרטיה בשל אוטוסטרדת המידע החופשי הזורמת בו. אולם זאת לכאורה בלבד, שכן בפועל האינטרנט הוא "מנגנון משוכלל יותר של פיקוח על המחשבה", באמצעותו משתלט האח הגדול – הפנטגון, העושה יד אחת עם ראשי תאגידים דוגמת ביל גייטס,³ על מוחו וכיסו של העולם. האינטרנט הוא אפוא עוד נתיב הנועד להעשיר את העולם הראשון (כלומר את ה"אליטות", ביטוי מעורפל המתגלגל על לשונו של חומסקי), ולהעמיק ביתר שאת את הפער בינו לבין עניי תבל ומדוכאיה. זה כל עיקרה של "המצואות המדומה"... וכך הלאה והלאה ספק פארודיה.⁴ יאומן של פטפטת הנשמעת ספק הזייה ספק פארודיה.

בזכות תיאוריית הקונספירציה נתפס חומסקי בארה"ב על תקן של מוקיון תמהוני ובלתי-ימיק, מעין לוויתן חן של התיקון הראשון בחוקה המוכיח בעליל את חוסנה של הדמוקרטיה האמריקנית. באשר על כן, הכול מתייחסים אליו במשיכת כתף וחיוך סלחני, כולל מתנה מעריציו (ההולך ופוחת). רק בישראל נותרו בעינן הצרות חסידיו השוטים, שמועדון "צוותא" הוא בית גידולם הרוחני.

★

אולם, בעוד ארה"ב היא בבחינת השטן הגדול וישראל השטן הקטן (ובנושא זה חומסקי הוא חומייניסט יותר מחומייני), ישראל היא זו הזוכה מקולמוסו ומפיו במיטב השוטים והעקרבים. את משנתו בנדון פיתח חומסקי בספרו The Fateful Triangle הנוכר לעיל, ועידכן בהתאם להתפתחויות באין-ספור מאמרים ומסעות שהוא כותב ועורך מאז מלחמת וייטנאם. ארה"ב מבקשת אפוא לכפות על העולם את "הסדר החדש", וראה הקנוניה של בוש נגד העם בעיראק בכלל ונגד צדאם חוסיין בפרט. עיקר המזימה האמריקנית הוא ניצול העולם השלישי, והנצחת דיכוי על-ידי השתלטות על משאביו הטבעיים, ועל הנפט בראש ובראשונה. לישראל תפקיד מכריע במזימה האמריקנית. ארה"ב, קרי התאגידים הגדולים והפנטגון, פועלת באמצעות מעין "שוטרי מקוף" אזוריים, המבצעים את העבודה המלוכלכלת למען האח הגדול בוויינגטון. שתי מדינות המהוות דגם מייצג של שוטרי המקוף הם דרום-אפריקה וישראל. מכאן, שההפיכה השחורה בדרום-

² ראה "קשריו החסויים של נעם חומסקי עם ניאורנאצים", נתיב, נוב' 1988.

³ אחת הטענות, עליה חר' זר חומסקי ללא לאות ואשר הפכה מכבר לב' דיחה, היא כי MIT, האר' ניברסיטה בה הוא מלמד, היא שלוחה סר' דית של הפנטגון.

⁴ אפילו קומוניסטית קשר' חה מסוגה של עמירה הס, המתגוררת בעזה ומייצגת את האינטרס של ערפאת בהארץ, מר' דה ש"הציטוטים מפיו נשמעים לפעמים כמו פרודיה".

שמשון⁵. השוואה בוטה זו עם ההיטלרזים שורה על הספר כולו. אולם תמיד, ובכל מקרה, לא היטלר (הנזכר בהקשר הישראלי 12 פעמים בספר) זוכה בארס השנאה של המחבר, אלא ה"יישות הציונית", שהרי אחרת לא היה הספר זוכה להצלחה כה מסחררת בקרב הניאור-נאצים.

הנה כי כן, במדינת היהודים צפון רשע אינהרנטי, והיא מעין יישות הרת-סכנות הנעדרת תכונות אנוש של חמלה, שכל הווייתה אינה אלא שנאה עיוורת אל האנושות, אותה נועדה לכלות.

הספר עצמו, כשאר כתביו הפוליטיים, הוא בליל נוגע ללב של סילוף ההיסטוריה, שקרים לחצאין, התעלמות מעובדות ודמגוגיה פשטנית, המזכירים את שיטת כתיבת ההיסטוריה הסובייטית. בכך עושה חומסקי חסד של אמת עם "ההיסטוריונים החדשים" במקומותינו. ליד חומסקי אפילו אין פפה לובש גדולה של גיבון ומומוזן.

מקץ עשרה ימים של דברת מואצת, ולאחר שחשף את המזימה הקרויה הסכמי אוסלו, טס ידו המדוכאים הדגול לדרום-אפריקה, שם יפעל גדולות ונצורות לטובת האנושות הדוויה.

אלא שבסוגייה אחת הותיר חומסקי את חסידיו במחוזותינו תוהים ובוהים. ליהודי ערפאת שלנו, הנוהגים לעלות לרגל אל הנשיא הנערץ, לחלות את פניו ולהתבסס מקרבתו, נאמר פתאום שהלוחם הדגול לזכויות העם הפלשתיני אינו אלא כלי שרת בידי ה"אליטות" של מדינת הציונים, ומשרת האינטרס האמריקני.

השמאלן המצוי קרוע אפוא בין הגורו מזה לבין ה"נשיא" מזה. הוא שאמרנו, קשים הם חיי השמאלן במקומותינו ■

אפריקה והסכמי אוסלו לא היו אלא מזימה אמריקנית, ומטרתם היא להנציח את שלטונו של הסנדק האמריקני על עמלי ו/או עניי ו/או מדוכאי העולם. על כן, "לא מקרה הוא שמדינת ישראל קמה באותה השנה שבה תפסה את השלטון המפלגה הלאומית האפריקנרית שכוננה את האפרטהייד..."

אולם, לעומת עיסוקו הכפייתי בישראל, תופס האפרטהייד הדרום-אפריקני (להבדיל מן האפרטהייד של ה"אליטות" בישראל) מקום שולי בלבד. עיקר משנתו הפוליטית של חומסקי עניינה הכפשה ארסית ושיטתית של "המדינה הציונית", שהיא החטא הבלתי יכופר של הציונות.

הנה כי כן, "ישראל שקועה עד צוואר במעשי טבח ועינויים, וזו הסיבה לתמיכה המסיבית שהיא זוכה מצד ארה"ב". מכאן, ש"ישראל היא דוגמה קיצונית וייחודית בתולדות האימפריאליזם".

חומסקי יצא אמנם נגד הטרור של אש"ף, רק כל זמן שטרור זה מכוון "נגד השכבות המדוכאות והעניות" בישראל. מעשה זה הוא "אידיוט" מבחינתו, שכן הוא מלכד את הפאשיזם הישראלי, העושה יד אחת עם "האליטות" לדיכוי משותף של עניי היהודים והערבים כאחד. מכאן, "שאינו דבר שישראל (המגולמת ב"אליטות" שלה) אהבה יותר מאשר רצח אזרחיה", "ולו רק יכלה להבטיח שאש"ף יעשה עוד ועוד פעולות טרור, היא הייתה מאושרת". באשר על כן, "את מלחמת לבנון יזמה ישראל, שכן מדינת היהודים לא יכלה לסבול את העובדה שאש"ף חדל לרצוח את אזרחיה".

יתרה מזו, "הציונים הם כמו היטלר". מדינתם מבוססת על "פרקי השמדת-עם של התנ"ך", תורתם היא "תסמונת

⁵ את "תסמונת שמשון" נטל חומסקי מאחד ד"ר הווארד שטיין, עוד יהודי מיקירי המרכז לרוויזיוניזם היסטורי בקליפורניה, לפיו השור אה אינה אלא פרי הפר-אנויה היהודית. כך למשל, את החומה סביב גטו ורשה הקימו הגרמנים, לפי שטיין, על-מנת להגן על היהודים מפני התנכלויות של פולנים. את הרעיון לפיו בכוונתה של ישראל לבצע איבוד לדעת לאומי, שבמהלכו תחרב האנושות על פני כדור הארץ (The Fateful Triangle, עמ' 467) נטל חומסקי מן השטיין הנ"ל.

